

Årsredovisning med internkontrollrapport 2023

Kommunövergripande



Foto Urban Dimberg

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	Förvaltningsberättelse.....	5
2.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	5
2.2	Den kommunala koncernen	7
2.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
2.4	Händelser av väsentlig betydelse.....	15
2.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	20
2.6	Vision, mål och måluppfyllelse.....	23
2.7	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	35
2.8	Balanskravsresultat	51
2.9	Väsentliga personalförhållanden.....	53
2.10	Förväntad utveckling	58
3	Finansiella rapporter.....	60
3.1	Resultaträkningar	60
3.2	Balansräkningar.....	61
3.3	Kassaflödesanalyser.....	62
3.4	Noter.....	63
3.5	Driftsredovisning.....	72
3.6	Investeringsredovisning.....	74

1 Inledning

INLEDNING

I Surahammars kommuns årsredovisning hittar du en översikt över kommunkoncernens verksamhet och ekonomi 2023. Här kan du läsa om vilka mål som satts upp, hur måluppfyllelsen har gått och hur skattepengarna har använts. Årsredovisningen är kommunstyrelsens redovisning till kommunfullmäktige, men den vänder sig även till våra medborgare, medarbetare, kreditinstitut och övriga intressenter.

Efter en kort inledning med sammanfattning, förord från politiken samt sammanställd mandatfördelning följer förvaltningsberättelse och räkenskaper.

I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. I räkenskaperna redovisas kommunkoncernens finansiella rapporter i form av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter.

1.1 Politiken har ordet

I skrivande stund, när vi ser tillbaka på det gångna året, gör vi det med både stolthet och tacksamhet. Stolthet över vår fina kommun, och tacksamhet för alla de viktiga insatser som våra medarbetare och invånare gör för att vår kommun ska vara en bra plats för alla att bo och verka i.

Det har utan tvekan varit ett år fyllt av utmaningar. Ett år präglad av hög inflation, lågkonjunktur, stigande räntor, och osäkerhet till följd av konflikter i Europa, har satt sin prägel även på vår kommun. Trots detta har vi, tillsammans, lyckats uppnå det ekonomiska målet på minst 2 % överskott som vi satt upp.

Nu blickar vi framåt. Vi står inte stilla. Vårt engagemang i det politiskt överenskomna 77-punktsprogrammet fortsätter med oförminskad styrka. Detta program är inte bara en färdplan för vår framtida utveckling, utan också ett löfte till kommunens invånare om att vi alltid strävar efter att göra Surahammars kommun till en ännu bättre plats att leva, arbeta och växa i.

Med tillförsikt och optimism ser vi på framtiden och den fortsatta utvecklingen av vår kommun. Tillsammans ska vi bygga en ännu starkare och mer blomstrande Surahammars kommun.

2 Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelse redovisas året som gått enligt 4 kapitlet i LKBR (Lag 2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. RKR R 15 normerar vidare hur förvaltningsberättelsen ska se ut. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande, tydlig och rättvisande bild av Surahammars kommuns verksamhet och ekonomiska resultat under året. Det är en redovisning från den samlade kommunala verksamheten oberoende av hur verksamheten är organiserad och med fokus på väsentligheter.

I avsnittet redovisas en översikt över verksamhetens utveckling, en omvärldsspaning om vilka förhållanden som kan påverka kommunens ekonomiska ställning, kommunkoncernens händelser under året, uppföljning av kommunfullmäktiges mål, en redovisning av ekonomin för både kommunen och koncernen, pensionsåtaganden, övergripande information om medarbetarna samt en framtidsspaning.

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Här presenteras ett antal nyckeltal som tillsammans ger en översikt över utvecklingen av den kommunala koncernens och kommunens verksamhet de senaste fem åren. I den samlade kommunkoncernen ingår de helägda Surahammars Hus Förvaltning AB och Surahammars Kommunalteknik AB.

Koncernens resultat har varierat under den senaste femårsperioden. Högst resultat blev det år 2021 med 69,7 miljoner kronor men då påverkades det av tillskott av generella statsbidrag i samband med Covid -19. Resultatet för verksamhetsåret 2023 är 17,7 miljoner kronor för den kommunala koncernen och 19,4 miljoner kronor för kommunen. Det är ett betydligt lägre resultat än föregående år då motsvarande resultat var 44,3 miljoner för kommunkoncernen och 42,2 miljoner kronor för kommunen. Anledningarna till att årets resultat är mindre är hela det samhällsekonomiska läget Sverige befinner sig i. Både inflationen och räntorna är fortsatt höga vilket påverkat hela koncernen med både dyrare varor, låneräntor och för kommunen en stor kostnadsökning gällande pensioner som följer inflationen.

Den finansiella ställningen är dock fortsatt stabil och soliditeten har ökat varje år och ligger vid årsskiftet på 32,9 procent för koncernen och 46,0 procent för kommunen. Även soliditeten inkl. pensionsskuld har ökat och är 15,9 procent i den kommunala koncernen respektive 22,8 procent i kommunen.

Planenliga amorteringar har gjorts vilket medfört att låneskulden till kreditinstitut har minskat.

Nettoinvesteringarna har varierat under åren beroende på vilka investeringar som gjorts. Högst ligger år 2021 då kommunen avslutade två nybyggnationer av äldreboenden. Årets investeringar har dock varit betydligt lägre i kommunkoncernen då en del investeringar i Surahammars kommunaltekniks ledningsnät inte utförts som planerat samtidigt som två stora projekt inte påbörjades förrän under hösten och färdigställs under 2024. Även investeringarna i kommunen har varit mindre än tidigare och fokus har varit att färdigställa det pågående projektet med köket på särskilda boendet Tallmogården.

Skattesatsen har inte förändrats på många år och ligger på 22,31. När det gäller antal invånare har kommunen minskat med 99 personer och vid årsskiftet hade Surahammars kommun 9 934 invånare.

Fem år i sammandrag koncernen

Koncernen	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	187,8	173,0	170,4	169,9	157,1	168,0
Verksamhetens kostnader	-800,9	-747,5	-735,6	-705,5	-702,2	-698,0
Skatteintäkter och statsbidrag	693,0	666,9	644,3	604,3	593,9	572,8
Årets resultat	22,1	44,3	69,7	39,2	21,2	9,7
Soliditet %	33,0	31,9	29,3	23,9	21,7	19,6
Soliditet inkl pensionsskuld %	15,7	14,6	10,4	4,0	3,3	-1,4
Nettoinvesteringar	30,6	46,1	75,0			
Självfinansieringsgrad %	206,2	182,0	138			
Låneskuld till kreditinstitut	548,5	539,1	550,1	562,9	578,8	582,4
Antal anställda	815	854	768	783	812	842
*) Rättat ant anställda 2022						

Kommunen	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Invånare 31 december	9 934	10 033	10 099	10 092	10 106	10 088
Kommunal skattesats, %	22,3	22,31	22,31	22,31	22,31	22,31
Verksamhetens intäkter	115,4	110,9	108,1	106,3	97,3	106,9
Verksamhetens kostnader	-755,8	-705,8	-660,8	-652,0	-649,3	-652,6
Skatteintäkter och statsbidrag	693,0	666,9	644,3	604,3	593,9	572,8
Årets resultat	19,4	42,2	68,6	36,6	21,6	8,6
Soliditet %	45,8	45,5	42,5	36,2	34,6	31,6
Soliditet inkl pensionsskuld %	22,7	21,7	16,4	8,1	3,3	-1,4
Nettoinvesteringar	23,7	28,3	56,7	111,2	60,2	34,6
Självfinansieringsgrad %	201,6	245,1	158,1	50,8	67,9	80,8
Låneskuld till kreditinstitut, inkl leasingskuld	235,6	249,1	260,8	264,9	268,1	271,2
Antal anställda	809	848	753	767	797	825
*) Rättat ant anställda 2022						

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet, definieras som eget kapital dividerat med balansomslutningen

Soliditet inklusive pensionsförpliktelser, definieras som eget kapital minus pensionsförpliktelser dividerat med totalt kapital

Nettoinvesteringar, definieras som bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.

Självfinansieringsgrad, definieras som Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

2.2 Den kommunala koncernen

Surahammars kommun styrs genom politiska beslut i kommunfullmäktige, bolagsstyrelser och nämnder och den kommunala koncernen omfattar både kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation samt två helägda bolag. Den politiska majoriteten består efter valet 2022 av ett samarbete mellan Moderaterna, Socialdemokraterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är Surahammars kommuns högsta beslutande organ och de trettioen ledamöterna utses i allmänna val, som sker vart fjärde år samtidigt som riksdags- och regionvalen. Kommunfullmäktige beslutar i frågor av större vikt och i frågor av principiellt intresse. Till fullmäktiges uppgifter hör att fastställa mål, fördela övergripande ekonomiska ramar, besluta om specifika medel och utvärdera den kommunala verksamheten.

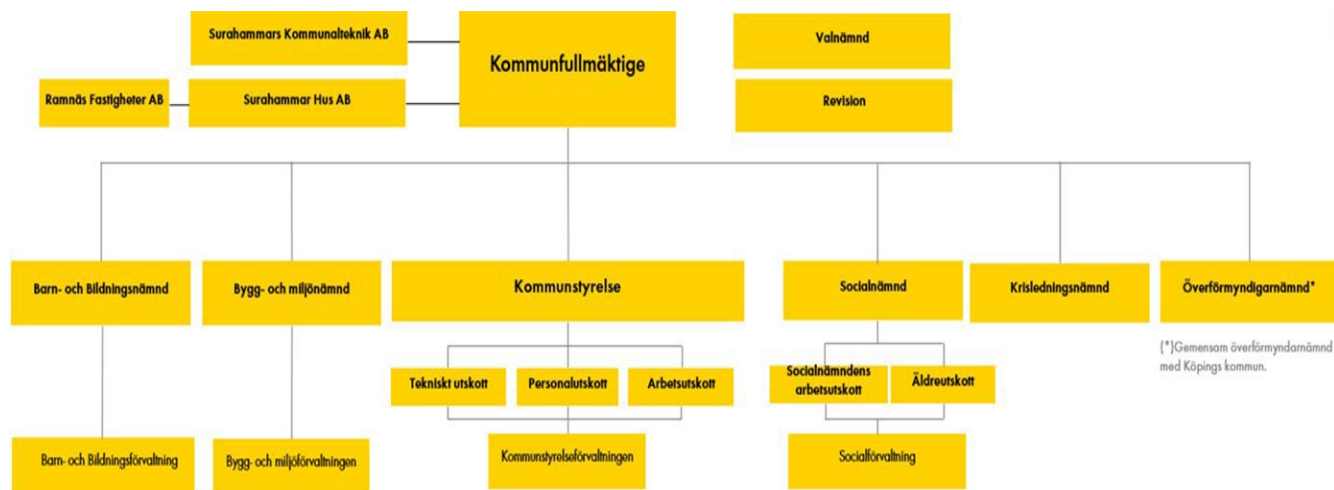
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar den kommunala verksamheten och har en särskild uppsiktsplikt över verksamheten i övriga nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Styrelsen har därigenom ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning och arbetar till största delen med övergripande planering och förutsättningar för kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen består av elva ledamöter och bereder ärenden till kommunfullmäktige.

Revision

Kommunrevisionen arbetar på uppdrag av kommunfullmäktige. Revisionens uppdrag innebär att självständigt granska verksamhet och ekonomi i kommunen.

I Surahammars kommun finns fyra nämnder och fyra förvaltningar. Bolagsorganisationen består av två helägda bolag, Surahammars Kommunalteknik AB och Surahammars Hus förvaltning AB med dotterbolaget Ramnäs fastigheter.



Nämnd/bolag	Verksamhet
Kommunstyrelsen, egen styrelse	Kommunal fysiska planering av detaljplaner, förvaltning av vägar, parker och kommunens fastigheter inklusive lokalvård. Kostverksamhet och arbetsmarknadsinsatser. Kultur, fritid, bibliotek och badhusverksamhet
Överförmyndarnämnden	Utöva tillsyn över godemän, förvaltare och förmyndare för myndiga personer som inte själv kan ta sin rätt eller omyndiga barn som missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Anlitar Köpings kommun
Valnämnd	Följa valdistriktsindelningen och verka för att upprätthålla ett högt valdeltagande under goda demokratiska former.
Socialnämnden	Vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning Individ- och familjeomsorg såsom familjerätt, barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård samt ekonomiskt bistånd.
Barn- och bildningsnämnden	Förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola och anpassa grund- och gymnasieskola. Kommunal vuxenutbildning,
Bygg- och miljönämnden	Bygg- och miljönämnden arbetar med myndighetsutövning såsom tillstånds- och tillsynsverksamhet, till exempel bygglov, trafikföreskrifter, miljö- och hälsoskydd samt livsmedel. I nämndens ansvarsområde ligger också planering av markanvändning, bostadsfrågor och vissa trafikfrågor. I budgeten återfinns också medel för bostads-anpassningsbidrag och bidrag till enskilda vägar
Surahammars hus AB	Allmännyttigt bostadsbolag inom Surahammars kommun som har i uppdrag att bygga och förvalta hyresbostäder i förekommande fall även kommersiella lokaler.
Surahammars Kommunalteknik AB	Ansvarar för fastighetsunderhåll för bolaget men uppdrar till Mälarenergi AB att ansvara för VA-verksamheten

Kommunala bolagen

Skälen till att Surahammars kommun valt att driva viss verksamhet i bolagsform är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Den verksamhet som bedrivs i bolagsform är sådan verksamhet som är konkurrensutsatt och drivs på affärsmässiga grunder.

Surahammars Kommunal Teknik AB är ett helägt dotterbolag som ingår i Mälarenergi Vatten AB tillsammans med Västerås och Hallstahammar. Bolaget ägs av Mälarenergi AB, (85%), Hallstahammars Kommun, (9%) samt Surahammars Kommunalteknik AB, (6%).

För att kommunen ska kunna bedrivas kostnadseffektivt har vi valt att samarbeta med andra kommuner och aktörer enligt nedan:

	Procent	Ansvar
Västra Mälardalens kommunalförbund, VMKF	17,1%	Upphandling, IT, Telefoni, löneadministration
Räddningstjänsten i Mälardalen RTMD	6,0%	Räddningstjänst
VafabMiljö	3,4%	Renhållning
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	0,66%	Kommunförsäkring

Kommunen har även medlemskap i nedanstående konstellationer:

- Kolbäcksådalens pensionsförbund förvaltar den pensionskund som uppstått i det tidigare för medlemmarna gemensamma Kolbäcksådalens gymnasieförbund.
- Inera AB tillhandahåller gemensam digital infrastruktur för kommuner och regioner och skapar förutsättningar för att digitalisera välfärden. Surahammars kommun äger fem aktier i Inera AB.
- Kommuninvest är en medlemsorganisation som företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Privata utförare

Kommunen har enligt lag skyldighet att tillhandahålla viss verksamhet och service till kommunmedborgarna. Verksamhet kan utföras av kommunen, av kommunala bolag eller av privata utförare. I Surahammars kommun utförs viss verksamhet av privata utföraren inom personlig assistans och förskoleverksamhet.

Socialnämnden anlitar privata utförare inom personlig assistans. Ersättningen till privata utförare stod år 2023 för cirka 2,7 procent av socialnämndens totala kostnader

Andel köpta platser inom förskola och skola, det vill säga elever som går i fristående skola eller i annan kommun, var år 2023 inom förskolan 16,8 procent där merparten går hos den privata aktören Hagvidson Ekot i Surahammars tätort. När det gäller fritidshem och grundskola är det 7,9 procent som valt att gå i en annan kommun.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I avsnittet presenteras information om sådana förhållanden som inte redovisas i resultat- och balansräkningen men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ekonomisk ställning. Här beskrivs i huvudsak omvärldsförhållanden som påverkar kommunen direkt eller indirekt. Det är även nödvändigt att ha kunskaper om de mest väsentliga riskerna i kommunen.

Befolkningsutveckling och sysselsättning

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning är antalet invånare i kommunen, befolkningsstrukturen samt sysselsättning.

Befolkningsutvecklingen har stor betydelse för alla kommuner både gällande skatteunderlag och planering av de kommunala verksamheterna, där åldersfördelningen är den mest intressanta variabeln och där det visar sig hur efterfrågan kan se ut i de olika kommunala verksamheterna.

Det är även viktigt i den ekonomiska planeringen så att resurser flyttas från de grupper som minskar till de där ökningen sker.

Riket

Vid slutet av 2023 var 10 551 700 personer folkbokförda i Sverige. Under året ökade befolkningen med 30 200 personer, vilket var den lägsta folkökningen i absoluta tal sedan 2001. Att folkökningen var lägre än tidigare berodde på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar.

Västmanland

Folkmängden i Västmanlands län ökade endast med 100 personer under 2023 och uppgick till 280 813 personer. Det är endast Västerås som uppvisar en ökning medan resterande nio kommunerna minskade sin folkmängd.

Surahammar

Befolkningen i Surahammars kommun fortsätter att minska och den 31 december 2023 var 9 934 personer folkbokförda i kommunen vilket är en minskning med 99 personer. Omflyttningen in och ut i Surahammars kommun visar att 550 personer flyttade in och 615 flyttade ut under året vilket medför ett negativt flyttningsnetto med 65 personer. Antalet nyfödda var 86, medan antalet personer som avled var fler, 121, vilket betyder att även födelsenettet var negativt och blev minus 35. Målsättningen för Surahammars kommun är att få en jämn befolkningstillväxt där kommunen kan fortsätta att erbjuda bra service till kommuninvånarna.

Diagrammet nedan visar årlig befolkningstillväxt i Surahammars kommun 2019–2023

Färre ska försörja fler

Den demografiska utvecklingen i hela västvärlden går mot en ökande andel äldre. Snabbast ökar den allra äldsta delen av befolkningen. Att fler människor lever ett långt liv vilket är positivt men en större andel pensionärer betyder samtidigt att den förvärvsarbetsande delen av befolkningen minskar. Färre ska försörja fler och det riskerar att bli brist på arbetskraft inom många yrken.

Åldersfördelningen bland invånarna styr också vilka olika behov av kommunal service som efterfrågas och i den senaste redovisningen har Surahammars befolkning ökar främst i åldersgruppen 80+, där efterfrågan på kommunal service är som störst. Samtidigt minskar befolkningen i åldersgruppen 20–64 år där det största skatteunderlaget finns vilket gör att behovet av välfärdstjänster ökar.

Källa: KOLADA

Arbetsmarknad

Försvagad arbetsmarknad under hösten

Arbetsmarknaden har försvagats under hösten. Efter en längre period av minskande arbetslöshet var antalet inskrivna arbetslösa något fler under det fjärde kvartalet 2023 än under motsvarande kvartal 2022. Den största skillnaden märks dock i att antalet inskrivna arbetslösa ungdomar (18–24 år) har ökat i 13 av 21 län under perioden.

Västmanland/ Surahammar

Andelen inskrivna arbetslösa i Västmanland var 7,9 procent och hade minskat med 0,2 procentenheter i jämförelse med året men var högre än riksgenomsnittet, 6,7 procent.

Surahammars kommun hade i december lägst andel arbetslösa av kommunerna i Västmanland med 6,0 procent, vilket även var lägre än genomsnittet och en minskning från föregående år med 0,2 procentenheter. När det gäller utrikesfödda och arbetsmarknad har kommunen arbetat intensivt med målgruppen under året. Det har medfört att arbetslösheten gällande utrikesfödda har minskat med 2,5 procentenheter till 10,1 procent i jämförelse med året innan, vilket är betydligt bättre än både riket med 15,6 procent och Västmanland totalt där andelen var 18,2 procent. Däremot ökade arbetslösheten bland unga i Surahammar under året med 1,4 procentenheter och var i december 10,7 procent. *Källa: Arbetsförmedlingen*

Kommunens förvaltningar tar emot praktikanter både från utbildningsanordnare och personer i behov av olika arbetsmarknadsåtgärder för att bidra till att fler kommer ut på arbetsmarknaden. Under flera år har även satsningar genomförts för att personer som uppstår försörjningsstöd ska få möjlighet till en arbetsmarknadsanställning i syfte att närma sig arbetsmarknaden.

Under sommaren har också feriearbete erbjudits till omkring fyrtio unga. Syftet med insatserna riktade mot unga har varit att ge möjlighet till ett första arbete och därmed också en inblick i arbetslivet.

Näringsliv

I februari beslutade kommunfullmäktige att anta nytt näringslivsstrategiskt program för Surahammars kommun som ska vara vägledande för förtroendevalda och tjänstepersoner i prioriteringar och beslut. Utgångspunkten är att Surahammars kommun ska vara en möjliggörare för hållbar tillväxt där företag och medborgare har förutsättningar att växa och utvecklas. Det näringslivsstrategiska programmet baseras på fem övergripande strategiska fokusområden för näringslivsarbetet; kompetensförsörjning, attraktionskraft, infrastruktur och tillgänglighet, markberedskap och fysisk planering samt företagsklimat.

Under 2023 har arbetet med att stärka företagsklimatet i kommun fortsatt i hög takt. En stor del av myndighetsutövningen mot företag sker på kommunal nivå och vår service är av stor vikt för företagarnas vardag. Den 16 maj genomförde vi vår första gemensamma företagsklimatdag tillsammans med Hallstahammars kommun och även kommunens första näringslivsdag ägde rum under våren. Vi har infört lotsmöten som fungerar som ”en väg in” för våra lokala företagare. Företagslotsen är en kostnadsfri service för företag som behöver komma i kontakt med handläggare på två eller fler enheter inom kommunen.

Uppföljning visar att kommunen är på rätt väg i vårt näringslivsfrämjande arbete. Företagen ger kommunen väldigt höga betyg i servicemätning av myndighetshandläggningen och vi gör den näst största ökningen i Sverige i Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet och strax före jul fick vi veta att kommunen i år har länets näst bästa tillväxtindex. Det innebär att vi varit topp två de senaste tre åren. Det är verkligen ett tecken på välmående företag som är positivt för alla kommuninvånare och för kommunens varumärke.

Bostadsförsörjning

Surahammar är en del av den expansiva Mälardalsregionen och närheten till Västerås som är en viktig nod i kontakten med hela Mälardalen. En närhet som både ger goda förutsättningar och högre konkurrens och Surahammar behöver de närmaste åren arbeta med att underlätta olika typer av bostäder. En väl fungerande bostadsmarknad är viktig för såväl individen som samhällets utveckling i stort. Under året har planeringsstrategi och bostadsförsörjningsplan utarbetats och ska behandlas politiskt under våren 2024.

Kommunen har större möjligheter att styra bostadsbyggandet i de fall där kommunen är markägare vilket har medfört att det långsiktiga strategiska arbetet med detta påbörjades under 2023. Under året möjliggjordes bostadsutvecklingen på tre platser i kommunen, via marknadsanvisningar, ett i Ramnäs och två i Surahammar. Samtidigt startade kommunen upp ett arbete med att se över industritomter samt ytterligare ett bostadsområde.

Det kommunala bostadsbolaget, Surahammars hus Förvaltnings AB, är del av den kommunala organisationen. Bolagets verksamhet utgår från de ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige och bolagsstämman. I sitt lägenhetsbestånd har bolaget drygt 500 lägenheter fördelade på radhus och större flerbostadshus. Bostäderna finns i både Surahammar och Virsbo. Styrelsen har presenterat förslag på nyproduktion av tre hyreshus i Surahammar och ett i Virsbo och bolaget har även styckat av mark för försäljning.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

I tabellen nedan beskrivs de mest väsentliga risker vid bedömningen av kommunens resultat och ekonomiska ställning som identifierats för kommunen. Riskerna är indelade i omvärlds-, verksamhets- och finansiella risker.

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Omvärldsrisker		
Ökad osäkerhet i vår omvärld	Krig, pandemi och andra oroligheter innebär humanitära katastrofer, ökad osäkerhet och sämre välmående. Det innebär även att råvarupriser stiger vilket i sig riskerar leda till sämre konjunktur och högre räntor. Det medför risk för störningar i verksamheter på grund av kraftig extern påverkan och risk för en oförmåga att utföra uppdrag över tid.	Kommunen behöver öka beredskapen och stärka samverkan med civilsamhället. Kalkylera med högre priser och det kan påverka hur resurser fördelas.
Utmaningar i den demografiska utvecklingen	Kommuner kommer inte kunna leverera det vi gör idag på samma sätt i framtiden.	Samhällsutmaningarna blir alltmer utmanande och kräver att vi arbetar tillsammans för att hitta lösningar, inom kommunen och tillsammans med andra. Ökad samverkan med t.ex. föreningslivet kan vara en lösning. Kommunen måste också säkerställa en väl fungerande process för planering och uppbyggnad av samhällsservice.
Brist på kommunikationer/ kollektivtrafik	Möjligheten till arbets- och studiependling behöver säkerställas då kommunen ser detta som en viktig del för att både behålla men även få ökad inflyttning	Kontinuerlig dialog med Region Västmanland för att säkerställa att kollektivtrafiken fungerar
Verksamhetsrisker		
Kompetensförsörjning	Surahammars kommun har i likhet med många andra kommuner brist inom vissa yrkeskategorier. Förvaltningar har svårt att få personer med rätt utbildning. Det ökade antalet över 85 år kommer att förstärka rekryteringsbehovet.	För att klara kompetensförsörjningen behöver en del av lösningen vara att minska behovet av kompetens genom att hitta andra arbetssätt, t.ex. med hjälp av digitaliseringens möjligheter. Att vara en attraktiv kommun och en attraktiv arbetsgivare är centralt. Samverkan med andra genom t.ex. vård- och omsorgscollege, DUA-överenskommelsen m.m. är möjligheter för kommunen.
Digitalisering	Allt fler digitala processer och verksamhetssystem har gjort våra finnsverksamheter mer känsliga.	Säkerställa kontinuerligt så att backup finns

	mjukvarubuggar, handhavandefel, cyberattacker etc. kan idag störa eller till och med stänga ner vår verksamhet. Kan leda till att rätt medicin inte kan ges, trygghetslarm slås ut	
Fler elever med stödbehov	Extra stödåtgärder inom grundskola med högre kostnader till följd. Stor risk att eleverna i åk 9 ej uppnår full behörighet	Lovskolor, extra stöd i flera olika former erbjuds
Finansiella risker		
Ränterisk	Surahammars kommun har för närvarande lån om 236 mkr. Även bolagen i koncernen har upplåning. Den totala skuldportföljen i koncernen uppgår till 386,5 miljoner kronor. En hög skuldsättning innebär högre risk och får kostnadseffekter när räntenivån stiger.	Fullmäktige har under året beslutat om finanspolicy som även utgör ett övergripande ramverk för den finansiella verksamheten i hela koncernen. I den framgår att ränterisken ska hanteras genom att räntebindningstiderna på lånen ges en god spridning över tiden.
Underhållsskuld	För kommunens fastigheter finns det en stor underhållsskuld som medför ökade kostnader för drift- och underhåll men det finns även behov av investeringar	Underhålls-/skötselplaner för respektive fastighet upprättas och en prioritering av hur resurserna används på det mest effektiva och bästa sättet görs av fastighetsenheten
Minskat skatteunderlag	En lågkonjunktur ligger framför oss, till stor del som följd av inflationen och ränteläget. SKR: s prognos visar en historiskt svag real utveckling av skatteunderlaget kommande år.	Prioritera resurserna, vara flexibel och anpassa oss efter förutsättningarna. För kommunen är det nödvändigt att minska kostnaderna och kanske ta bort delar av verksamhet.

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Nedan följer ett axplock av årets väsentliga händelser i kommunen som påverkar kommunkoncernens ekonomi på flera olika sätt. Händelserna är sådana som var av betydelse för 2023 men omfattar även sådana händelser som skett under 2024 innan årsredovisningen upprättats.

Kommunstyrelsen

Kansli

- Under februari månad 2023 inrättades en Kanslienhet och en tillförordnad kanslichef anställdes.

HR/LÖN

- Under oktober månad 2023 genomfördes en verksamhetsövergång av löneadministrationen till Västra Mälardalens Kommunalförbund.
- För att stödja kärnverksamheten och för att säkerställa att kommunens strategiska mål uppnås genomfördes en HR-utredning, allt för att utröna kärnverksamheternas behov av HR-stöd. Samtliga chefer i kommunen intervjuades.
- En utveckling till en renodlad HR enhet i enlighet med HR-utredningen påbörjas.
- Det har genomförts en chefsdag med samtliga anställda chefer i kommunen.
- Nytt schemaplaneringssystem införskaffades och implementerades först för alla verksamheter inom särskilda boendet Källbogården.

Trygghet, Säkerhet och Krisberedskap

- Det har genomförts en upphandling av ett ramavtal för reservkraft,
- Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för 2024–2027 antas
- Uppstart av EST arbetet. (effektiv samordning för trygghet)
- Införande av ordningsvakter för att öka tryggheten främst på torget i centrala Surahammar
- Krigsorganisation och bemanning av denna
- Nystart av säkerhets- och brandutbildningar för anställda inom kommunen genom utbildning digitalt som sedan kopplas till ett test med frågor.
- Kontinuitetsplanering

Bibliotek, Kultur och Fritid

- Flytten från Barn- och bildningsnämnd till kommunstyrelsen har inneburit större fokus på frågor som berör kultur, fritid och turism. Stora steg har tagits gällande riktlinjerna för föreningsbidragen. Utkasten till riktlinjer har kommunicerats för samråd med idrottsföreningarna i kommunen.
- Polis och ordningsvakter har resulterat i en lugnare miljö på biblioteket och besökare har återvänt till biblioteket för att låna böcker och läsa tidningen.

Näringsliv

- I februari beslutade kommunfullmäktige att anta ett nytt näringslivsstrategiskt program för Surahammars kommun. Det näringslivsstrategiska programmet baseras på fem övergripande strategiska fokusområden för näringslivsarbetet; kompetensförsörjning, attraktionskraft, infrastruktur & tillgänglighet, markberedskap & fysisk planering samt företagsklimat. Utgångspunkten är att Surahammars kommun ska vara en möjliggörare för hållbar tillväxt där företag och medborgare har förutsättningar att växa och utvecklas

Tekniska

- Under året så har även miljökontoret genomfört tillsynsarbetet gällande hälsoskydd på kommunala fastigheter skola och kök. Detta har resulterat i flera förelägganden som delvist har åtgärdats samt ökade kostnader för renovering och reparationer.
- Renovering storkök Källbogården har pågått under hela året

Mark- och exploatering

- Den 16 oktober 2023, § 170, beslutade kommunstyrelsen att förvärva del av fastigheten Surahammar 9;1. Området uppgår till 34 hektar. Förvärvet förutsätter dels att området detaljplanearter som verksamhetsområde, dels att Trafikverket bygger en cirkulationsplats på riksväg 66 för att möjliggöra tillfartsväg till området. Eventuellt tillträde sker 2025 eller 2026.
- Den 12 juni 2023, § 108, beslutade kommunstyrelsen att uppdra till Bygg- och Miljönämnden en justering av bestämmelserna i detaljplanen för del av Surahammar 9:722 Stavtorpsområdet etapp 6 söder om Västeråsleden, allt för att anpassa kommande byggnation efter de önskemål som nu råder på bostadsmarknaden.
- Tre markanvisningsavtal har träffats med tre olika byggherrar för byggnation av cirka 100 bostäder.
- Studiebesök av skolbyggnader för att skapa underlag, inspiration och förståelse för hur den nya skolan ska upphandlas.

Kollektivtrafik

- SWECO har genomfört en utredning av inomkommunal kollektivtrafik. Utredningen slutredovisades under juni månad 2023. Det övergripande målet med utredning är utarbeta ett underlag som kan hjälpa kommunen att bli en bättre beställare av inomkommunal kollektivtrafik. Målet med utredningen var vidare dels att skapa förutsättningar för en attraktiv och kostnadseffektiv kollektivtrafik dels att kartlägga hur kollektivtrafiken ser ut idag och beskriva vilka förutsättningar som finns kopplat till riktlinjer, avtal, processer och styrdokument.

Afrikansk Svinpest

- Afrikansk svinpest konstaterades i Fagersta och Norbergs kommuner i Västmanlands län. Del av Surahammars kommun ingick i den smittade zonen/avspärrningsområdet. Från och med den 30 november 2023 ingick inte Surahammars kommun längre i den smittade zonen.

Socialnämnden

Individ- och familjeomsorgen, IFO

Inom IFO och enheten barn och ungdom har det varit ett ökat antal ärenden om man jämför från tidigare år och i jämförelse med länet.

Personal på IFO har varit utsatta för allvarliga hot och försök till mordbrand. Ett omfattande säkerhetsarbete för personalen har utförts under hela våren.

Individ- och familjeomsorgen har under 2022 och 2023 ej varit fulltaliga i personalstyrka. Tjänster på Barn- och ungdomsenheten samt Familjerätten har varit vakanta. Barn- och ungdomsenheten har haft ett pressat tryck då det fattats handläggare på tjänsterna. Chef för vuxenenheten har påbörjat sin tjänst i mars 2023.

Ett politiskt beslut togs 2021 att införa ett Familjecentrum i kommunen. Beslutet kunde inte verkställas utifrån lokalfrågan men i november 2023 öppnades Familjecentrum i Ängsgårdens gamla vårdcentral.

I juni 2023 projektanställdes två fältassistenter. Syftet med deras arbete är att de ska arbeta trygghetskapande i Surahammars Kommun.

Under året har antalet vårddygn ökat med 362 dygn jämfört med 2022 gällande barn- och

ungdomsplaceringar. Vårddygnet för vuxna har minskat med 511 dygn jämfört med 2022 och stöd-boendets beläggning har ökat. Någon ny placering jämlikt LVM har inte inletts under 2023 utan de som har varit aktuella har motiverats till frivilliga insatser.

Vård och omsorg

Inför sommarsemestern inleddes ett försök på tre semesterperioder på Källbogårdens vård- och demensavdelningar. Detta för att stävja svårigheter att rekrytera vikarier med rätt kompetens. Fler ordinarie personal i tjänst har främjat en god arbetsmiljö och ökad patientsäkerhet. I samband med arbetsplatsträffar har personal uppgivit att patientsäkerheten och arbetsmiljön varit bättre men personalen vill inte ha tre semesterperioder.

Barn och bildningsnämnden

- Öppna förskolan invigs, i egna lokaler men tillsammans med familjecentralen
- Skolutvecklare anställs mars 2023.
- Förskoleavdelningar läggs vilande och ekonomiska medel flyttas mellan förskola/skola.
- Förberedelser för att digitalisera nationella prov. Första E-tjänsten lanserades.
- Försterläraruppdraget riktas mot systematiskt kvalitetsarbete som ett förordnande på tre år.
- Planering av ny fritidsgård i tätorten Surahammar.
- Planering och dimensionering av gymnasial utbildning.
- Komvux och gymnasiet överförs helt från Socialförvaltningen och Kommunstyrelsen.

Förskolan

Inom kommunen bedrivs övningsförskolor där samarbetet med MDU fortskrider för att vara en attraktiv arbetsgivare för framtida pedagoger. Förskolan har nu kunnat utöka antal handledare från 4 till 5. Surahammars kommun är i fortsatt stort behov av att få fler pedagoger att utbilda sig.

I tätorten har rektorerna tillfälligt minskat barngrupperna på grund av bättre fördelning och stora barnkullar som gick till skolan. Ansökningarna till höstterminen minskade markant vilket bidrog till att rektorerna fick lägga två avdelningar vilande. Budgeten för detta fördelades om till Hammarskolan, på grund av ökat elevantal.

Två av kommunens förskolor har under 2023 drabbats hårt av skadegörelse. Flera polisanmälningar är utförda och åtgärder kommer sättas in i form av sensorer som avger en obehaglig ljudnivå.

Vid höstterminens start tog skolan emot två nya stora förskoleklassgrupper.

Såväl vårterminen 2023 som höstterminen 2023 har kantats av hög personalfrånvaro då smittspridningen av olika virus varit hög på skolan och personalen insjuknat i omgångar. Då det finns få vikarier att tillgå inom skolverksamheten i kommunen och konkurrensen om de som finns är hög mellan skolorna innebär det att verksamheten får lösa frånvaron med befintlig personal.

Grundskola

Ett beslut togs på att renovera slöjdsalarna på Bäckhammarskolan, som är låg- och mellanstadieskola i Ramnäs. Anledningen var att elever inte skulle behöva skolskjuts till Virsboskolan för att ha slöjd och under hösten fick skolan en inspektion från Skolinspektionen utifrån de enkäter som åk 5 hade svarat på terminen innan. En genomlysning av organisationen utifrån behöriga lärare och måluppfyllelse genomfördes. Skolan väntar fortfarande på resultatet.

Hammarskolan

På högstadieskolan, Hammarskolan, infördes en ny rutin för uppföljning av åtgärdsprogram implementerats. Allt underlag för kartläggning och uppföljningarna har digitaliserats, vilket upplevs som en förenkling för pedagogerna.

Inför höstterminen började fler elever på högstadiet vilket medförde att skolans bibliotek byggdes om till två klassrum.

Hammarsskolan har kämpat mot droger under hela 2023. 22 orosanmälningar gjordes under höstterminen och flera reaktiva åtgärder har vidtagits. På läsåret innan gjordes totalt 24 orosanmälningar. Skolan har haft en föreläsning om droger för alla elever som var väldigt uppskattad. Polisen har föreläst för åk 7 om rekrytering till gäng, med positiv respons. Alla föräldrar har blivit inbjudna till föreläsning genom socialtjänsten, ca 100 personer deltog. Under senare delen av höstterminen upplevdes en ökad kontroll över situationen, då flera elever som brukat och sålt droger identifierats

Surahammars Kommunalteknik AB

Vid årets bolagsstämma förändrades styrelsen i och med senaste kommunalvalet. Till ny ordförande för Surahammars Kommunalteknik AB valdes Glenn Baringson och Lucas Hed valdes till vice ordförande.

VD Mats Lindberg avslutade sin tjänst sista maj 2023. Han avtackades av styrelsen för sin arbetsinsats i bolaget och det förändringsarbete som gjorts under åren. Från och med 1 juni 2023 innehar Johan Malvin rollen som VD för bolaget.

Från och med april månad 2023 så utför Mälarenergi Vatten AB kundfaktureringen åt Surahammars Kommunalteknik AB. Faktureringen utförs i efterskott och månadsvis till skillnad från när bolaget hade fakturering i egen regi.

Andra kvartalet 2023 införde bolaget ett nytt affärssystem, vilket har visat sig vara en förbättring av den ekonomiska hanteringen och uppföljning. Det kommer även underlätta för kommunkoncernen med gemensamt affärssystem.

Investeringar på bolagets ledningsnät har inte utförts som planerat under året. De två ”stora” projekten, Kyrkogatan och Bergsvägen, kom i gång senare under hösten och färdigställs under 2024.

Naturvårdsavtalet gällande Rävsnäs som arbetats med under året och tidigare år är klart och blev påskrivet under sommaren 2023. Marken vid Rävsnäs är intressant utifrån att bevara biologisk mångfald och avtalet är skrivet på 50 år.

I Surahammars kommun finns cirka 3 500 fastigheter som har avfallskvarnar men under året kom ett avfallsdirektiv från EU som inte tillåter avfallskvarnar från och med 2024-01-01. Surahammars kommunalteknik AB, som ansvarar för merparten av dessa, skickade in en dispensansökan till Naturvårdsverket och under hösten kom svaret - dispens medgavs på två år, vilket var maxtiden att få dispens.

Styrelsen beslutade föreslå att taxan för 2024 skulle höjas med 12%. Vilket även gjordes i Kommunfullmäktige i december.

Surahammars hus förvaltnings AB

Under bokslutsperioden har vi haft 77 (94) avflyttningar. Företaget har ett gammalt bestånd och därför innebär ofta varje avflytt ett stort underhållsarbete, i vissa fall ställs lägenheter av för mer omfattande renoveringar. Företaget har 12 avställda lägenheter per 2023-12-31. Ägaren har lämnat ett ovillkorat ägartillskott på 5,0 mnkr för en totalrenovering av de avställda lägenheterna som inleds under första halvåret 2024.

I slutet av 2023 har vi bundit 54 % av lånen till fast ränta med olika förfallotidpunkter.

Bolaget har genomfört en fastighetsvärdering baserat på faktiska hyresnivåer 2023 och budgeterade drifts- och underhållskostnader 2023.

Företaget har under året genomfört ventilationsreparationer och installationer på några fastigheter och fiberanslutning till Klockbyggningen, Vikbo och Gammelby

Företaget har även påbörjat renoveringar av badrum bland annat på Vattentornet och Mården och fasad renovering etapp 2 på Järnvägsgatan

Styrelsen har presenterat förslag på nyproduktion av tre hyreshus i Surahammar och ett hyreshus i Virsbo till kommunstyrelsen i mars 2023. Företaget har även lämnat begäran om planbesked. Bolaget har styckat av mark för försäljning i kvarter Nybygget och Vipån. Begäran om planbesked har lämnats in angående marken på Nybygget.

Kända viktiga händelser 2024

Kommundirektör har fattat beslut om förvaltningsförändringar som gäller från och med 1 januari 2024:





Beslutet gäller följande förändringar:

- Att kostenheten, lokalvårdsenheten och posthanteringen slås samman till en serviceenhet
- Att arbetsmarknadsenheten underställs näringslivsenheten
- Att beredskaps- och säkerhetsenheten flyttas från personalenheten till att bli direkt underställd kommundirektör
- Att receptionen och finskt förvaltningsområde ingår i kanslienheten

Kulturskola i Surahammar

Nu startar vi en kulturskola i Surahammars kommun. Kulturskolan är för dig som går årskurs 3 i grundskolan till och med årskurs 3 i gymnasiet

Kurser som erbjuds under vårterminen 2024:

-  Trummor
-  Gitarr
-  Spela rock eller pop i ett band
-  Drama/teater

- Ny bostadsförsörjningsplan framtagen och ska bearbetas under våren
- Digital lösning för hantering av tillbud och arbetsskador i Surahammars kommun har implementerats
- Antagande ändring av detaljplan del av Norrby 2,5 i Ramnäs med mål att hitta intressenter som vill bygga inom området.
- Ny investering policy antogs av kommunfullmäktige i januari
- Sverige är medlem i Nato och blir en del av Natos kollektiva försvar. Det innebär även en ny fas i den civila beredskapsplaneringen där vården och omsorgen är en central del.

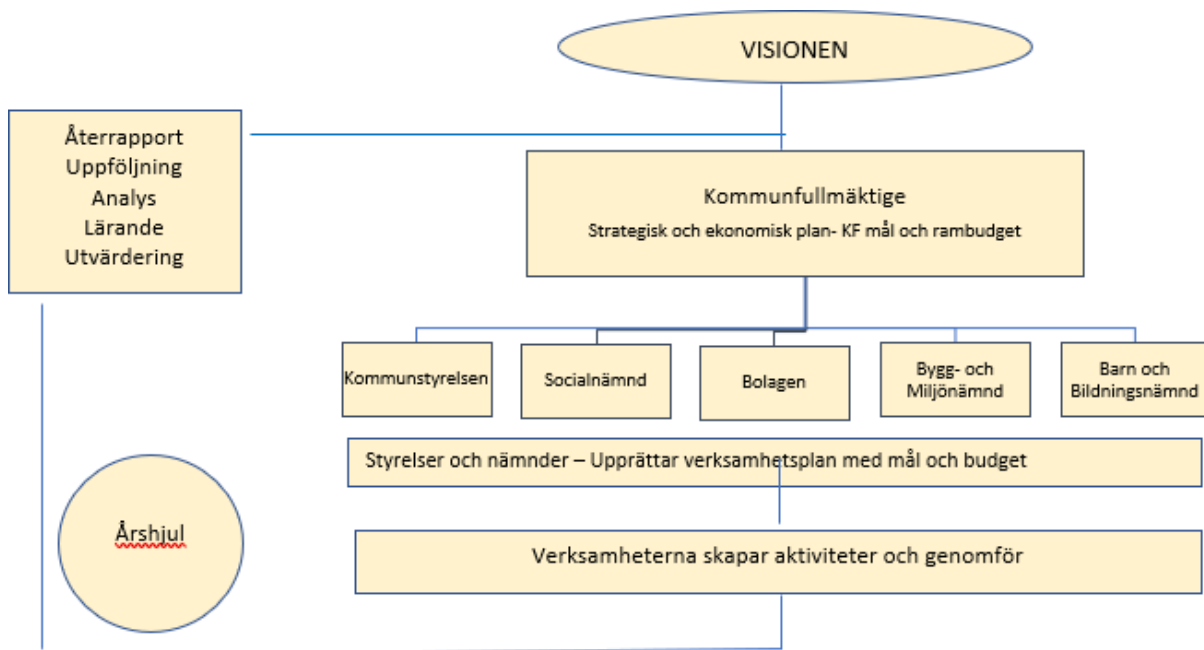
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell

I Surahammars kommun finns en gemensam styrmodell. Den gäller för alla nämnder och bolagsstyrelser samt förvaltningar och bolag. Modellens syfte är att styra och leda verksamheten under året. Styrmodellen består av kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Modellens arbetsflöde under året är verksamhetsplanering, genomförande och uppföljning/förbättring.

I Surahammar styrs verksamheterna med värdegrund, vision, inriktning, mätbara mål och en ekonomisk rambudget. Syftet är att skapa en helhetsbild och en röd tråd mellan

Medborgarnas behov ➡ Förtroendevaldas Vision och Mål ➡ Genomförande i verksamhet ➡ Uppföljning



Målet med styrmodellen är att

- Tydliggöra uppdraget och säkerställa att den politiska viljeriktningen och mål får genomslag i verksamheterna
- Säkerställa att skattepengarna hanteras på bästa tänkbara sätt.
- Säkerställa att verksamhetens arbete ger resultat och effekt utifrån mål och uppdrag de har så att de kommer medborgarna till nytta.
- Ge förutsättningar för och följa upp det systematiska kvalitetsarbetet.
- Tydliggöra ansvar och roller

Ansvar, styrning och uppföljning

Inom Surahammars kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser, nämligen kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Styrning inom Surahammars kommunala koncern

Kommunfullmäktige

Budget med plan (ramar, uppdrag och mål)
Policyer och särskilda beslut

Reglemente
Delegationsordning

Bolagsordning
Ägardirektiv

Kommunstyrelsen

Styra, leda och samordna den kommunala koncernen
Hålla uppsikt inom den kommunala koncernen
Övergripande ansvar för intern kontroll
Rapportera till kommunfullmäktige

Kommunens nämnder och kommunstyrelsens verksamhet

Styra, leda och samordna verksamhet
Mål för verksamhet och ekonomi
Upprätta verksamhetsplan
Internkontroll avseende verksamhet och ekonomi
Rapportera till kommunstyrelsen

Kommunens bolag

Styra, leda och samordna verksamheten
Mål för verksamhet och ekonomi
Upprätta affärsplan
Internkontroll avseende verksamhet och ekonomi
Rapportera till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges styrning tar sin utgångspunkt i kommunens uppdrag, styrdokument och majoritetens politiska program. I kommunens budget uttrycks den politiska viljeinriktningen genom kommunövergripande mål som ska vara långsiktiga, strategiska utvecklingsuppdrag och prioriterade styrdokument. Mål- och verksamhetsstyrningen ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och att tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Parti	Mandat 31/12 2023
Moderaterna	7
Socialdemokraterna	11
Sverigedemokraterna	8
Centerpartiet	2
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Totalt	31

Kommunstyrelsen, som har det övergripande ansvaret för verkställighet och uppföljning styr, leder och samordnar den kommunala koncernen via sin uppsiktsplikt och internkontroll. Uppsiktsplikten tar utgångspunkt i budget, ägardirektiv samt verksamhets- och affärsplaner. Väsentliga avvikelser mellan prognostiserade utfall och plan ska analyseras och åtgärdsplanerna som inkommit ska bedömas om de anses vara tillräckliga. Under året har socialnämnden lämnat in åtgärdsplaner som godkänts av kommunstyrelsen vid delårsrapporten.

Övriga nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Detta sammanfattas i verksamhetsplan för nämnderna och affärsplan för bolagen som sedan rapporteras till kommunstyrelsen.

Tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersoner i nämnder och bolag ska omsätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter, samt åiterrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Kommunrevisionens uppgift är att sakligt och objektivt granska och kontrollera kommunens verksamhet. Revisorerna granskar om kommunstyrelsen och kommunens nämnder har uppfyllt sina uppdrag på det sätt som kommunfullmäktige har beslutat. Kommunrevisionen granskar genom så kallad lekmanrevision även bolag som kommunen helt eller delvis äger

Planering och uppföljning

Kommunen följer upp och analyserar ekonomi, verksamhet och personal löpande under året. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Årsredovisningen är en lagreglerad rapport som är viktig för bedömning och beslut samt ansvarsutkrävande. I lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning finns reglerat vad årsredovisningen ska innehålla.

Nämnder ansvarar för att följa upp och analysera sin verksamhet i förhållande till beslutad budget. Nämnderna rapporterar utvecklingen av internbudgetarna med fokus på ekonomi, verksamhet och personal till kommunstyrelsen. Årsredovisningen utgör en del av kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna. Uppföljning, och därigenom uppsikten, genomförs även i form av månadsrapporter, delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

Internkontroll

För att säkerställa att kommunkoncernen följer lagar, föreskrifter, riktlinjer samtidigt som verksamheterna bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt upprättas internkontrollplaner. Internkontroll är dock inte endast en styrnings- och strukturfråga, utan berör också förhållningssättet hos förtroendevalda, chefer och medarbetare. Internkontrollen är även ett viktigt verktyg i att understödja kommunstyrelsens uppsikt över nämnder och bolagsstyrelser. En åiterrapportering har genomförts av 2022 års internkontrollplaner. Respektive nämnd och bolagsstyrelse har ansvaret att följa upp och åtgärda de avvikelser som konstaterats i samband med uppföljningen. Överlag har arbetet med internkontroll fungerat väl i kommunkoncernen

2.6 Vision, mål och måluppfyllelse

Vision

År 2040 är Surahammars kommun en mer tillgänglig, välmående, tillväxtdriven och utvecklande kommun där kommuninvånarna känner mer stolthet, gemenskap och trygghet

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande långsiktiga resultatmål för mandatperioden samtliga kopplade till god ekonomisk hushållning på sikt.

Styrelser- och nämnder formulerar även egna mål och mätetal för att bidra till måluppfyllnad av Kommunfullmäktiges mål. Vid delår- och helår som görs en bedömning huruvida dessa mål bidragit till KF mål uppfyllnad.

Definition av färg - prioriterade mål

- Målet är uppnått ●
- Målet är på väg att uppnås ◆
- Målet är inte uppnått ■
- Bedömning saknas ▬

2.6.1 Goda levnadsvillkor

KF övergripande resultatmål
◆ Det finns bostäder för olika målgrupper
Målet har tilldelats: Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Bygg och Miljönämnden, Surahammars Hus AB Det ska finnas en god planering och bostäder för kommuninvånarens olika behov av bostäder
Kommentar Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023: Målet bedöms som delvist uppfyllt med anledning av att behovet inte är tillräckligt tillgodosett. Kommunstyrelsen Kommunstyrelsen har under år 2023 bidragit till måluppfyllnad genom att <ul style="list-style-type: none">• Påbörja en revidering av detaljplanen för Stavtorpet för att möjliggöra för upp till 50 nya bostäder,• Upprättat markanvisningsavtal har upprättats gällande kvarteret Vråken vilket möjliggör bostadsbyggande för upp till 40 nya bostäder.• Upprättat markanvisningsavtal Norrby i Ramnäs vilket möjliggör bostadsbyggande för upp till 48 nya bostäder• Planerat ett nytt verksamhetsområde öster om riksväg 66 i höjd med Surahammars tätort.
Socialnämnden Socialnämnden arbetar för att det ska finnas bostäder för olika målgrupper och vidtar åtgärder för att möta behov av platser nu och i framtiden. Gällande boendeplatser inom demens, vård och korttidsplatser genomför socialnämnden en organisationsförändring. Socialförvaltningen har beställt en behovsundersökning från extern utredare rörande förvaltningens behov av olika boendetyper både inom LSS och äldreomsorgen.
Bygg Miljönämnden Bygg- och miljönämnden hanterar ärenden som kommer in rörande byggnationer av nya bostäder och detaljplaner inom uppsatta tidsramar.
Surahammars hus Förvaltnings AB

KF övergripande resultatmål
<p>Surahammars hus förvaltnings AB har lägenheter för olika målgrupper. Antal lägenheter (525) täcker inte efterfrågan. Antal sökande var 1704 per 2024-02-08. Väntetid i bostadskön varierar mellan 8–10 år för målgruppen över 55 + samt 1–2 år för andra sökande.</p>
<p>Trygghet, samhörighet och framtidstro i hela kommunen</p>
<p>Målet tilldelas: Kommunstyrelse, nämnder och bolag</p> <p>Att känna tillit, trygghet och framtidstro är viktigt för att skapa ett jämlikt samhälle.</p> <p>Ingen ska behöva känna oro för att vistas utomhus i vår kommun. Att införa ett lokalt brottsförebyggande råd är en viktig del i ett brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete inom kommunen, Att verka för ett klimat som ger en känsla av samhörighet och framtidstro i hela kommunen.</p>
<p>Kommentar</p> <p>Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023: Målet är inte möjligt att helt bedöma då det saknas specifika mätetal för målet men bolag och nämnder har gjort bedömningen att målet är helt eller delvist uppnått med de insatser de utfört.</p> <p>Surahammars hus Förvaltnings AB Företaget har gjort flera insatser för att öka trivsel och trygghet. Med hjälp av Securitas, HGF och intern fastighetskontroll har vi åtgärdat flera störningsmoment inom beståndet. Problemet med störande hyresgäster tyvärr kvarstår.</p> <p>Bygg Miljönämnden Inventering av lekplatser har skett. Tillsyn planeras till hösten.</p> <p>Socialnämnden Socialnämnden arbetar mot målet trygghet, samhörighet och framtidstro genom ökat samarbete med Barn- och bildningsnämnden där en gemensam projektanställd arbetar med riktade insatser till barn och unga. Socialnämnden arbetar med insatser inom vård och omsorg som ska öka brukares delaktighet och kontinuitet.</p> <p>Surahammars Kommunalteknik AB Surahammars Kommunalteknik har bidragit till måluppfyllelse genom att trygga vattentillgången till kommuninvånare genom ett gemensamt VA bolag som finns sedan den 3 januari 2022.</p> <p>Barn och bildningsnämnden Uppfyllt till viss del då trygghet, samhörighet och framtidstro hör ihop med den fysiska och psykiska miljön.</p>
<p>Hälsofrämjande mötesplats i form av familjecentral med öppen förskola</p>
<p>Målet tilldelas Socialnämnden och Barn och Bildningsnämnden</p> <p>Förbyggande arbete ska bedrivas i samverkan genom att etablera en Familjecentral med Öppen förskola</p>
<p>Kommentar</p> <p>Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023: Målet bedöms som uppfyllt.</p> <p>Barn och bildningsnämnden Samarbetet med Socialnämnden för att etablera en Familjecentral med en Öppen förskola har fortskridit. Lokalerna är upprustade och invigning är planerad att ske under oktober månad 2023.</p> <p>Socialnämnden I november 2023 öppnades Familjecentrum, där finns en öppen förskola, samt två familjevägledare som är utbildade socionomer. Även kommunens ungdomsbehandlare utgår ifrån verksamheten. Familjevägledarna arbetar med råd och stöd till familjer samt familjebehandling genom uppdrag från myndigheten.</p>

KF övergripande resultatmål

Verksamheten kommer utan biståndsbeslut så kallad "första linjen" erbjuda familjer föräldrastödsprogram såsom Komet, ABC och Älskade förbannade tonåring. Verksamheten kommer även starta upp föräldracaféer samt kill- och tjejgrupper. På familjecentrum finns tillgång till mödra- och barnhälsovården. Samverkan mellan verksamheterna på Familjecentrum ska vara sömlös. Den enskilde ska inte behöva tänka på vem som är huvudman för stödet som utförs. Samverkan ska ske med den enskilde i fokus istället för verksamhetsfokus.

2.6.2 God tillgänglighet

KF övergripande resultatmål

● Det finns förutsättningar för en positiv utveckling i Surahammar, Ramnäs och Virsbo i form av en utvecklad infrastruktur/kommunikationer

Målet har tilldelats Kommunstyrelsen

Kommentar

Uppskattad måluppfyllnad 2023:

Målet bedöms som uppfyllt.

Målet bedöms som uppnått gällande att skapa förutsättningar för en positiv utveckling av kommunikationer i kommunen.

Nytt avtal med regionen gällande planeringsprinciper för kollektivtrafik är antaget av Kommunfullmäktige vilket innebär att Surahammars kommun har möjlighet att göra bättre och mer kostnadseffektiva beställningar av den inomkommunala trafiken.

Förvaltningen initierade 2023-03-15 en Kollektivtrafikutredning från Sweco.

För att Surahammar ska kunna bli en bättre beställare fanns behov av att göra en genomlysning av trafiken som beställs. Sweco gör en kartläggning av nuläget som bland annat beskriver trafikkoncept, linjenät, utbud, resande, regleringar i avtal. Sweco tar även fram visualiseringar i GIS av kollektivtrafikens linjesträckningar. Underlag till kartläggningen baseras till stor del av dokument och data från kommunen samt intervjuer med viktiga intressenter.

Under hösten analyserades utredningen och dialogsamtal med regionens kollektivtrafikförvaltning har skett. Kollektivtrafikförvaltningen kommer nu att stötta kommunen som beställare vid framtagande av nytt förslag för att kunna erbjuda ett bättre utbud till en bredare grupp av människor. Kollektivtrafikförvaltningen har identifierat möjligheter till förbättring av den kommunala kollektivtrafiken i Surahammar. Det finns utrymme för effektivisering genom bättre samordning av kommunens linjer så att de inte går parallellt med varandra.

◆ Det finns möjlighet att ansluta sig till bredband om minst 100 Mbit/s

Målet har tilldelats Kommunstyrelsen

Ett snabbt bredband för kommuninvånarna i länet är en förutsättning för en levande landsbygd och ett inkluderande samhälle där var och en kan nå snabb service och information.

Kommentar

Uppskattad måluppfyllnad 2023:

Kommunstyrelsen

Målet bedöms som delvist uppnått, Vid årets slut 2022 hade 83 % av kommuninvånare tillgång till bredband om 100 Mbit/s. Målet med 90 % bedöms kunna uppnås inom en snar framtid. År 2023 årsresultat presenteras v13 år2024.

◆ Utvecklad digitalisering inom kommunen

Målet tilldelas

Kommunstyrelsen, nämnder och bolag

KF övergripande resultatmål

Digitaliseringen i samhället går snabbt. Kommunen behöver utveckla, effektivisera och anpassa sina arbetsprocesser för att möta upp medborgarnas förväntningar på kommunal service.

RUS 2030 Visionsmål Digital omställning

Kommentar

Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023:

Målet bedöms som delvist uppnått, en utveckling sker inom digitalisering, digitaliseringsmålet är dock inte uppnått inom bolagen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har bidragit till måluppfyllnad av KF mål genom flera aktiviteter.

Integrationsplattform, datalager och identitetshantering är på plats hos VMKF. Pågående upphandlingsarbete av e-identiteter hos VMKF

E-tjänsteplattformen är upphandlad och uppsatt. Förvaltningsledning, styrgrupp och initial förvaltningsorganisation finns. Ingen publicerad e-tjänst i dagsläget.

Projekt för E-arkiv är uppstartat med VMKF och medlemskommunerna. Styrgrupp bildas av kanslichefer. Rekrytering av projektledare pågår hos VMKF. Inom eller parallellt med projektet hanteras e-underskrifter som hanterar äkthet och beständighet i underskrifter av handlingar.

Socialnämnden

Socialnämnden har utvecklat digitaliseringen i verksamheterna i form av e-signering för läkemedel och andra HSL-insatser som implementerats hösten 2023. E-ansökan för insatser utifrån socialtjänstlagen är kravställt i upphandling för nytt verksamhetssystemet inom Individ - och Familjeomsorgen. Sammanhållen journalföring är implementerat under hösten 2023 för HSL. Nytt gemensamt trygghetslarm är upphandlat för hela vård och omsorg. Införande av nyckel-fritt fortskrider. Nytt träningsprogram inom rehab för brukare är upphandlat.

Barn och bildningsnämnden

Alla ansökningsblanketter finns upplagda på Surahammars kommuns hemsida, arbete för att implementera e-tjänster är i startgroparna.

Bygg Miljönämnden

Bygg- och miljönämnden har ett flertal e-tjänster inom byggkontorets områden. Fler e-tjänster planeras för att öka tillgängligheten på kommunal service.

Surahammars Kommunalknik AB

Installation av fjärravlästa mätare har inte installerats 2023. Orsaken till detta är att Mälarenergi Vatten AB inte haft tillgång till mätdata tidigare. Planering pågår nu förfullt och 2024 ska fjärravläsare installeras, och även arbeta ikapp de som inte blev byta 2023.

Surahammars hus Förvaltnings AB

På grund av andra arbete bland annat med flera uppsägningar har vi flyttat projekt gällande digitalt bokningssystem i tvättstugor till nästa år.

— Ökad turism

Målet tilldelas Kommunstyrelsen

Turismen är en viktig fråga för kommunen, att ta vara på och utveckla de sevärdheter och miljöer som finns i kommunen

RUS 2030 Ett tillgängligt Västmanland

Mål 10 Öka tillgängligheten till värdefulla natur- och kulturmiljöer

Mål 11 Öka deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter i hela länet

Kommentar

Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023:

KF övergripande resultatmål

Målet är inte möjligt att bedöma då det saknas specifika måttetal för att se om en ökning faktiskt skett av turism.

2.6.3 God tillväxt

KF övergripande resultatmål

Skolorna och förskolorna håller hög kvalitet

Målet tilldelas
Barn -och Bildningsnämnden

Se över behoven inom förskole- och skolverksamheter avseende lokaler och storlekar på barngrupper och klasser. Mål att minska antalet barn i förskolegrupperna samt minska klasstorlekarna i skolans olika stadier

Kommentar

Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023:

Barn och Bildningsnämnden har gjort bedömningen att skolor och förskolor håller en hög kvalitet.

Barn och bildningsnämnden

Verksamheterna i grundskolan och förskolan leds av rektorer. Skolchef, skolutvecklare samt rektorernas uppdrag är att leda, samordna och utveckla verksamheter inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola samt annan pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola och fritidshem. Rektorerna på skolan ansvarar för kvaliteten och resultaten på skolan. Skolan ansvarar för att miljön är trygg, att det finns rutiner för att rapportera frånvaro och regler för hur man får bete sig på skolan. Regler som är väl förankrade bland eleverna bidrar till att skapa en tryggare och mer förutsägbar arbetsmiljö för både lärare och elever. Rektorerna har också ansvar för att eleverna får det stöd de har rätt till för att nå målen. Rektorerna ska agera som pedagogiska ledare samt ansvarar som chef för lärarna och övrig personal på skolan.

Barn- och bildningsnämnden ska verka för att barn och elever i Surahammars kommun ges en likvärdig utbildning med hög kvalitet utifrån barnens och elevernas förutsättningar och behov.

Surahammars kommun behöver fortsätta arbetet för en gemensam ledning där ledningsnivåerna (nämnd, förvaltningsledning, rektorer) är väl sammanlänkade. Det är av vikt att det finns en tydlig uppdrags- och rollfördelning med gemensam syn. Höga förväntningar, i alla led på elever, pedagoger och övriga. Pedagogernas kompetens och samarbete är avgörande, att det finns gemensamma rutiner, en röd tråd för likvärdig förskola samt skola. Att det finns framarbetade rutiner för en systematisk uppföljning och återkoppling. Syftet med ett systematiskt kvalitetsarbete är att synliggöra kvalitet och likvärdighet, vad vi gör, varför och vad det leder till. Verksamheter som Barn- och bildningsnämnden har ansvar för och ska utveckla är förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, fritidsgårdsverksamhet och elevhälsans medicinska insatser. Gymnasiet samt IM-programmet.

Inom förskolan har rektorerna satsat på verksamhetsutvecklare. 4 pedagoger har och kommer att driva ICDP, IKT och fokusområdet. Rektorer har tillsammans med utvecklarna skapat en bättre och mer hållbar struktur kring arbete med fokusområdet. Kollegialt lärande har skett. Träffar i olika konstellationer utifrån en gemensam bok för fortbildning med tillhörande reflektionsfrågor och gemensamma mål har genomförts. Förskolan fortsätter samarbete med äldreomsorgen i kommun. Några förskolor

KF övergripande resultatmål

har besökt och gjort diverse aktiviteter tillsammans med de äldre så som bland annat sångsamling, gympa, korvgrillning och målning.

Inom kommunen bedrivs övningsförskolor där samarbetet med MDU fortskrider för att vara en attraktiv arbetsgivare för framtida pedagoger. I förskolan kommer kommunen fortsätta hålla en hög kvalitet genom att bedriva ICDP i egen regi, fortbilda, skapa förutsättningar för bland annat digitala hjälpmedel, god språkutveckling och fördjupat fokusområde. Genom ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete skapas reflektion, progression, och bibehåller det som fungerar bra. Tryggheten kommer fortfarande vara prioritering i förskolan utbildning.

I skollagens andra kapitel finns en generell bestämmelse om skolans fysiska miljö. Bestämmelsen innebär att det för utbildningen ska finnas ändamålsenliga lokaler och den utrustning som behövs utifrån elevers varierande behov avseende kommunikation, information och informationsteknik så att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (Prop. 2009/2010:165 s. 283.). Vidare anger skollagen att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen för förskolan och fritidshemmet ska se till att barnen erbjuds en god miljö. Skolorna och fritidsavdelningarna i Surahammars tätort är trångbodda och är i ett skriande behov av mer utrymme. Elevantalet har ökat med cirka 24 elever per år de senaste 10 åren, de befintliga lokalerna har inte följt med denna utveckling. För att få verksamheten att fungera har det hyrts in moduler och två skolbibliotek samt delar av fritidsgården Kärnhuset har byggts om till klassrum. Detta är inte en hållbar lösning.

Ett politiskt beslut har tagits om att sträva för att minska barngrupperna, vilket medför ett ännu större behov av fler lokaler. På några av skolorna är underhållet av lokalerna eftersatta, Nytorpsskolan har länge behövt en upprustning och det har hittills lämnats in två 6§6a. Även Starbäcksskolan börjar bli eftersatt och är trångbodd.

Ny behovsanalys är framtagen och presenterad vid nämnd, 14/8–2023.

För att hålla en hög kvalitet på utbildning fortbildas personalen kontinuerligt. Under året har pedagogerna utbildats internt i NPF på alla skolor och förskolor i Surahammars kommun, detta har resulterat i en översyn i våra verksamheter för anpassning. Många pedagoger upplevs skickliga i att möta och bemöta kommunens barn och elever som har speciella behov.

Inom PDV (pågående dödligt våld) och inrymning har utbildningar genomförts. All personal har fått en gemensam föreläsning kring detta ämne. Säkerhetschef har även genomfört utbildning lokalt på vissa skolor tillsammans med personal som även övat på olika scenarier. Lärare och till viss del fritidspersonal har deltagit i utbildning kring ESTER bedömning för screening av elever.

På Starbäcksskolan har hög andel av personalen deltagit i epilepsi- och diabetesutbildningar genom Regionen. Bäckhammarskolan har deltagit i IBIS-projektet under läsåret. En insats på förskolan kring "Stopp min kropp" har påbörjats och som handleds av skolpsykologen.

På Hammarskolan genomförde förstelärarna en intern kompetensutveckling (vt-23) i iakttagbara mål. En aktivitet i skolans övergripande utvecklingsområde. Syftet var att lärarna skulle utveckla sin förmåga att bryta ner målen och kunna uttrycka dem tydligare till eleverna. Det fick god respons hos all personal och arbetet har under höstterminen fortsatt i ämneslagen med fokusområde återkoppling. Hammarskolan fick även från Skolinspektionens tematiska inspektion att utveckla återkopplingen till eleverna. Ämneslagen har börjat uppdatera sina lokala kursplaner så att målen blir tydligare.

Det finns en god markberedskap för företag och kommuninvånare

Målet tilldelas
Kommunstyrelsen

KF övergripande resultatmål
<p>Bygg och Miljönämnden Surahammars kommunalteknik</p> <p>Byggnadsplaneringen ska medföra god tillgång till byggklara tomter för boende och näringsverksamhet i hela kommunen efter behov i syfte att möjliggöra inflyttning till kommunen</p> <p>RUS 2030 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt</p>
<p><i>Kommentar</i></p> <p>Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023: Målet bedöms som delvist uppnått.</p> <p>Kommunstyrelsen Det finns idag några fastigheter till salu för verksamhet. För att göra fastigheterna attraktiva för köpare behöver kommunen dock utarbeta rutiner och strukturer för att lösa finansiering för VA anslutning. I finanspolicy ingår internbank som möjliggör en enklare och snabbare utvecklingstakt.</p> <p>Ett nytt verksamhetsområde planeras öster om riksväg 66 i höjd med Surahammars tätort. Förhandlingarna med Sveaskog AB för förvärv av fastighet på 43 ha öster om Rv 66 har slutförts, och köpekontraktet är underskrivet. Förhandlingar pågår med Trafikverket och regionen. Detaljplanearbetet har startat.</p> <p>Bygg Miljönämnden Bygg- och miljönämnden hanterar ärenden som kommer in rörande detaljplaner inom uppsatta tidsramar.</p>
<p>● Underlätta för befintliga företag inom kommunen att verka, expandera och utvecklas,</p>
<p>Målet tilldelas Kommunstyrelsen Surahammars kommunalteknik AB</p> <p>Innebär att verka för ett gott företagsklimat samt gott etableringsklimat.</p> <p>Stimulera nyetableringar, nyföretagande och tillväxt genom samverkan.</p> <p>RUS 2030 Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt-</p>
<p><i>Kommentar</i></p> <p>Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023: Målet bedöms av Kommunstyrelsen som uppfyllt.</p> <p>Kommunstyrelsen Kommunstyrelsen har bidragit till måluppfyllnad av KF mål genom flera genomförda aktiviteter som till exempel genom upprättande av näringslivsstrategiska programmet som antogs av KF i februari månad. Syftet med ett näringslivsstrategiskt program är att ange de viktigaste strategiska utvecklingsområdena för hur Surahammars kommun ska möjliggöra hållbar tillväxt. Strategin ska vara vägledande för förtroendevalda och tjänstepersoner i prioriteringar och beslut. Utgångspunkten är att Surahammars kommun ska vara en möjliggörare för hållbar tillväxt där företag och medborgare har förutsättningar att växa och utvecklas. Det näringslivsstrategiska programmet baseras på fem övergripande strategiska fokusområden för näringslivsarbetet; kompetensförsörjning, attraktionskraft, infrastruktur & tillgänglighet, markberedskap & fysisk planering samt företagsklimat.</p> <p>Uppföljning visar att kommunen är på rätt väg i vårt näringslivsfrämjande arbete. Företagen ger kommunen väldigt höga betyg i servicemätning av myndighetshandläggningen och kommunen gör den näst största ökningen i Sverige i Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet.</p> <p>Näringslivsenheten har infört lotsmöten som fungerar som ”en väg in” för våra lokala företagare. Företagslotsen är en kostnadsfri service för företag som behöver komma i kontakt med handläggare på två</p>

KF övergripande resultatmål

eller fler enheter inom kommunen.

Antalet sysselsatta i företag med registrerat arbetsställe i Surahammars kommun fortsätter att öka. Kommunen har de senaste tre åren varit topp två i länet gällande andel företag som nyanställer, går med vinst eller ökar sin omsättning enligt granskning av årsbokslut som genomförs av kreditupplysningsföretaget SYNA. Resultaten bör tolkas som ett tecken på välmående företag som är en förutsättning för kommunens fortsatta tillväxt.

Samverkan

Under 2023 har arbetet med att stärka företagsklimatet i kommun fortsatt i hög takt. En stor del av myndighetsutövningen mot företag sker på kommunal nivå och vår service är av stor vikt för företagarnas vardag. Den 16 maj genomförde vi vår första gemensamma företagsklimatdag tillsammans med Hallstahammars kommun. En dag där näringslivskontoren tillsammans med våra viktiga myndighetshandläggare delade erfarenheter för att ta nästa steg i företagsklimatarbetet. Under dagen genomfördes även workshops där tjänstemännen med hjälp av olika verktyg kunde konkretisera prioriterade aktiviteter som kvalitetssäkrar våra processer. Vi har infört lotsmöten som fungerar som ”en väg in” för våra lokala företagare. Företagslotsen är en kostnadsfri service för företag som behöver komma i kontakt med handläggare på två eller fler enheter inom kommunen. Vi fortsätter att följa resultat i NKI-mätningar (Nöjd kundindex) och företagsklimatmätningar i vårt arbete med verksamhetsutveckling. Resultaten i de nationella mätningarna ligger till grund för vilka aktiviteter och mål vi sätter upp för fortsatt arbete.

Vi fortsätter genomföra företagarfrukostar en gång i månaden och näringslivschefen genomför regelbundet företagsbesök tillsammans med kommunstyrelsens ordförande. Vi fortsätter att träffa våra största tillverkande industrier separat på våra ”Industriledarträffar” och under våren genomfördes också vår allra första näringslivsdag. Det blev ett uppskattat event som förhoppningsvis kan ske årligen i samverkan med externa partners.

Under 2023 har näringslivsenheten också genomfört två lokala jobbmässor tillsammans med Arbetscenter. Mässorna har samlat 30 utställare och 250 besökare. Återkoppling från våra utställare visar att detta är en viktig pusselbit i det långsiktiga arbetet med strategisk kompetensförsörjning.

Kommunstyrelsens ordförande och näringslivschef gör kontinuerligt företagsbesök hos kommunens lokala företag. Syftet med företagsbesöken är att fortsätta ha en aktiv dialog kring vilka frågor som är viktigast för företagen samt vilka möjligheter och utmaningar som företagen ser framåt. Syftet är också att skapa kunskapsunderlag kring hur kommunen eller övriga samverkansorganisationer kan bidra med för att skapa goda förutsättningar för ett fortsatt gott företagsklimat.

2.6.4 God förvaltning

KF övergripande resultatmål

God ekonomisk hushållning

Målet tilldelas

Kommunstyrelsen, nämnderna och bolag

Finansiellt mål för att uppnå en god ekonomisk hushållning.

RUS 2030 - Ett nyskapande Västmanland med god ekonomisk tillväxt

Kommentar

Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023:

Målet bedöms som sammantaget som uppnått.

Kommunstyrelsen

Målet bedöms som uppnått

Utfallet för Kommunstyrelsen är inom ram och uppvisar även en positiv avvikelse med 1,7 miljoner kronor vid årets slut.

KF övergripande resultatmål

Socialnämnden

Socialnämnden har ett budgetunderskott på grund av ökad ärendemängd inom IFO vilket lett till stort behov av externa placeringar inom barn och unga. Hög sjukfrånvaro och oförutsedda kostnader inom vården som vak vid livets slut. Stort behov av korttidsplatser samt nya EU bestämmelser om dygnsvila föranleder förändrade scheman. Åtgärdsplaner har upprättats.

Barn och bildningsnämnden

Täta ekonomiska uppföljningar sker. Ett aktivt samarbete har genomförts mellan skolchef/ rektorsgruppen för att fördela om inom ram för de ekonomiska medlen.

En omfördelning i budgeten har utförts mellan förskolan och Hammarskolan. Minskat barnantal på förskolan och betydligt fler elever på Hammarskolan har medfört denna omfördelning. Fördelning mellan Starbäcksskolan samt Nytorpsskolan har skett samt mellan förskolan och anpassad grundskola.

Bygg Miljönämnden

Prognos tillsammans med ekonom genomförs varje månad och delges nämnd. Prognosen under året har sett något negativ ut på grund av personalkostnader, höga licens/systemkostnader samt bostadsanpassningen. Oroande är den höga kostnaden för bostadsanpassningen som inte kan planeras. Under 2022 och 2023 har bland annat nya ärendehanteringssystem för bygg och miljö prioriterats vilket varit positivt för handläggning men gett högre kostnader.

Bygg- och miljöförvaltningen har inte tillräckligt med handläggare för att helt kunna arbeta med de aktiviteter som finns uppsatta för att kvalitetssäkra Bygg- och miljöförvaltningens verksamhet. Arbetet med rutiner släpar. Arbeta med analys och revidering av taxor har prioriterats.

Surahammars Kommunalteknik AB

Surahammars kommunalteknik bidrar till god ekonomisk hushållning år 2023 genom att visa en soliditet som överstiger målet på 18%. Även utökat antal ägarmöten för att ge kommunen större inblick i bolagets verksamhet och ekonomi.

Surahammars Hus Förvaltnings AB

Företaget strävar för att uppnå mål på kort- och långsikt. I år redovisar vi en förlust på minus 1 649 tkr. Räntekostnader har stigit med 4,0 mnkr. Vi har bundit 54% av lånen till fast ränta vilket kommer att positivt påverka kommande år och skapar möjlighet till att uppnå mål på resultatmarginal om lägst 3%.

● Förbättrat underhåll

Målet tilldelas
Kommunstyrelsen

Förbättrat underhåll av kommunala byggnader, gator/vägar och lek/aktivitetsplatser

Att förvalta och underhålla vår infrastruktur, är en förutsättning för ett hållbart samhälle.

Kommentar

Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023:

Målet bedöms som uppnått






Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har bidragit till måluppfyllnad


Bland annat så har det skett underhåll och förbättringar enligt nedan:

- Underhåll av servicehuset campingbadet,
- Vissa lägenheter inom särskilda boenden i hela kommunen,
- Omklädningsrum, belysning och pressbåset i ishallen är delvist underhållet.
- Tegel är utbytt på fasaden på badhuset.
- Gatubelysning är beställt enligt uppdrag och budget.
- Asfaltering av stora delar av Sagavägen, Gjutargatan samt Ängsgårdsvägen bakom Källbogården samt lagning av vissa hål i asfaltsbeläggningen.

KF övergripande resultatmål	
<ul style="list-style-type: none"> • Slöjdsalar på Bäckhammarskolan är iordningsställda och i bruk. • Två klassrum och ett lärarrum är iordningställda på Hammarskolan. • Nytt brandsystem och styrsystem för ventilation på Hammarskolan. • Familjecentralen på Ängsgården har ytskiktsrenoverats. 	

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
 Självfinansieringsgraden ska uppgå till 100%	245,2 %	201,6 %	100 %
Kommentar Självfinansieringsgraden är uppfylld.			
 Resultatet exklusive jämförelsestörande poster ska uppgå till 2 % i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning	6,3 %	2,8 %	2 %
Kommentar Resultatet är förenligt med målet.			
 Soliditeten ska öka	 Uppfyllt	 Uppfyllt	
Kommentar Soliditeteten har ökad från 45,7 % till 46,0.			

2.6.5 God arbetsgivare

KF övergripande resultatmål	
 Kommunen är en hälsofrämjande arbetsplats	
Målet tilldelas Kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen Det finns ett positivt samband mellan god arbetsmiljö, bra arbetsklimat och låg sjukfrånvaro. Genom att regelbundet arbeta för att skapa en bra arbetsmiljö och tidigt upptäcka när en anställd mår dåligt förbättras förutsättningarna för att minska sjukfrånvaron. RUS 2030 - Ett välmående Västmanland-	
Kommentar	
Uppskattad sammantagen måluppfyllnad 2023:	
Målet bedöms som delvist uppnått av samtliga nämnder och Kommunstyrelsen	
Kommunstyrelsen	
Målet är svårt att mäta med de indikatorer som finns. Kommunstyrelsen erbjuder endast friskvårdsbidrag vilket inte är tillräckligt för att bedöma måluppfyllnad.	
Socialnämnden	
Sjukfrånvaron inom socialnämnden är fortsatt hög. Verksamheterna vidtar olika åtgärder för att minska	

KF övergripande resultatmål

sjukfrånvaron.

Barn och bildningsnämnden

Antalet medarbetare som svarade på medarbetarenkäten 2022 var 72%. För att öka svarsfrekvensen kommer det att avsättas schemalagd tid.

Resultatet för 2023 års medarbetarenkät hamnade på 85%.

En kontinuerlig uppföljning utförs i ADATO kring den personal som är eller har en pågående sjuk-skrivning.

Bygg Miljönämnden

Bygg- och miljönämndens personal får det kompetensutveckling/utbildning det finns behov av. Veckovisa avdelningsmöten/arbetsplatsträffar sker, samt möten mellan chef och medarbetare. Nyanställda känner sig väl mottagna, men förvaltningen behöver upprätta skriftliga rutiner för mottagandet. Personal är främst nyanställda och utvecklingsplaner har inte tagits fram.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
■ Sjukfrånvaro på max 4,5% ska uppnås under planeringsperioden	6,99 %		4,5 %
Kommentar Följs upp vid årets slut			
■ Svarsfrekvensen på medarbetarenkäten ska vara 75%			75 %
Kommentar Delår 2023. Kommunstyrelsen Utfallet var för år 2022 84% vilket redovisades år 2023. Nästa undersökning sker hösten 2023 och redovisas 2024. Socialnämnden Medarbetarenkät genomförs årligen i oktober. Målet följs upp vid årets slut. Bygg Miljönämnden Medarbetarenkät genomförs under hösten. Följs upp vid årets slut.			

Samlad bedömning av god ekonomisk hushållning

Målet för Surahammars kommun är att leva upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det finns utmaningar att göra en sammanvägd värdering av god ekonomisk hushållning för kommunens alla verksamheter, såväl på kort som på lång sikt. Värderingen ska utgå från både finansiella och verksamhetsmässiga aspekter.

Kommunfullmäktiges beslutade övergripande resultatmål är samtliga kopplade till god ekonomisk hushållning på sikt.

● Uppfyllt
 ◆ Delvist uppfyllt
 — Ingen bedömning
 ■ Ej uppfyllt

Bedömning av god ekonomisk hushållning kopplad till KF verksamhetsmål

Målområdet	KF övergripande resultatmål	
Goda levnadsvillkor	◆	Det finns bostäder för olika målgrupper
	◆	Trygghet, samhörighet och framtidstro i hela kommunen
	●	Hälsofrämjande mötesplats i form av familjecentral med öppen förskola
God tillgänglighet	●	Det finns förutsättningar för en positiv utveckling i Surahammar, Ramnäs och Virsbo i form av en utvecklad infrastruktur/kommunikationer
	◆	Det finns möjlighet att ansluta sig till bredband om minst 100 Mbit/s
	◆	Utvecklad digitalisering inom kommunen
	—	Ökad turism
God tillväxt	●	Skolorna och förskolorna håller hög kvalitet
	◆	Det finns en god markberedskap för företag och kommuninvånare
	●	Underlätta för befintliga företag inom kommunen att verka, expandera och utvecklas,
God arbetsgivare	◆	Kommunen är en hälsofrämjande arbetsplats
God förvaltning	●	God ekonomisk hushållning
	●	Förbättrat underhåll

Den samlade bedömningen är att Surahammars kommuns måluppfyllelsen av resultatmålen uppnår god ekonomisk hushållning då 6 av 12 KF:s resultatmål uppnås.

För en mer utförlig redovisning gällande de kommunövergripande finansiella målen och bolagens mål se även avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Kommunens verksamhet ska vara ändamålsenlig och effektiv samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser och det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Hållbar utveckling är ett viktigt begrepp för Surahammars kommuns långsiktiga planering och god ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och längre tidsperspektiv. För att säkerställa det långsiktiga tänkandet, krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. Surahammars kommun ska som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar, sträva efter att medlen används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Surahammar de finansiella- och verksamhetsmässiga målen.



Finansiella mål




I kommunallagens regleras bland annat att en kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning i kommunen och den verksamhet som bedrivs i bolagsform, det vill säga kommunkoncernen. Generellt innebär det att den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringar, så att varje generation bär kostnaderna för den service som den konsumerar. Kommunfullmäktige har beslutat, inom målområdet god förvaltning, om ett övergripande resultatmål för kommunkoncernen gällande god ekonomisk hushållning. Sedan bryter respektive styrelse och nämnd ner det till egna mål.

I detta avsnitt sker först en avstämning mot de kommunövergripande finansiella målen och sedan följer bolagen hur de har brutit ner och satt egna finansiella mål. Övrig måluppfyllelse kopplat till god ekonomisk hushållning redovisas under avsnittet vision, mål och måluppfyllelse.

Avstämning av de övergripande finansiella målen

Gällande kommunen anges en tydlig ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling och arbetet sker efter tre indikatorer som finns antagna och beslutade för 2023.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
 Självfinansieringsgraden ska uppgå till 100%	245,2 %	201,6 %	100 %
Kommentar Självfinansieringsgraden är uppfylld.			
 Resultatet exklusive jämförelsestörande poster ska uppgå till 2 % i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning	6,3 %	2,8 %	2 %

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
Kommentar			
Resultatet är förenligt med målet.			
 Soliditeten ska öka	 Uppfyllt	 Uppfyllt	
Kommentar			
Soliditeteten har ökad från 45,7 % till 46,0.			

Resultatmål

Resultatet exkl. jämförelsestörande poster ska uppgå till 2% i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag

För kommunen bedöms att det årliga överskottet minst behöver motsvara två procent av skatter och bidrag för att bidra till en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling. Ett sådant resultat ger utrymme för att över en längre tid självfinansiera större delen av normal investeringsvolym i kommunen. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme, i form av likviditet och soliditet bibehålls.

Ett resultatmål om två procent av skatter och bidrag, innebar vid budgeteringstillfället att kommunen skulle uppvisa ett resultat på 13,6 miljoner kronor. Kommunens resultat, för helåret 2023 uppgår till 19,4 miljoner kronor och målsättningen uppfyllts vid årsbokslutet

Investeringsmål

Självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 % under en rullande treårsperiod och inte vara lägre än 90% under ett enskilt år av perioden.

För att hålla investeringsvolymen på en jämn och långsiktigt uthållig nivå har kommunen formulerat ett finansiellt mål för verksamhetens investeringsvolym vilket har uppfyllts under året då självfinansieringsgraden är 201,6 procent.

Soliditetsmål

Soliditeten ska förbättras

Soliditet, det vill säga eget kapital i förhållande till totala tillgångar, är ett vedertaget mått för att beskriva långsiktig betalningsstyrka. Ju högre soliditet en organisation har, desto större är det finansiella handlingsutrymmet. Surahammars kommun gjort goda resultat de senaste åren vilket har medfört att kommunens soliditet stadigt förbättrats och i jämförelse med liknande kommuner är nu soliditeten i paritet med dem men inkluderar pensionsåtaganden är dock kommunens soliditet betydligt lägre.


Kommunens soliditet har ökat under året och uppgår vid årsskiftet till 46,0 procent jämfört med år 2022 då soliditeten var 45,7 procent. Inkluderar ansvarsförbindelsen förbättrades även den till 22,8 procent. Det här medför att Kommunfullmäktiges soliditetsmål uppnås.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunens tre finansiella mål för 2023 uppnåtts vid bokslutet.

Surahammars kommunalteknik AB

Kommentar

- Soliditeten vid årsbokslut 23%.


Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
 Bolaget ska ha en soliditet på minst 18% vid varje bokslut.	19,5	23	18


Kommentar

Mål för år 2023 är en soliditet på 18%

Surahammarshusförvaltnings AB

Kommentar

-  Företaget redovisar en förlust på minus 1 649 tkr. Räntekostnader har stigit med 4,0 mnkr. Vi har bundit 54% av lånen till fast ränta vilket kommer att positivt påverka kommande år och skapar möjlighet till att uppnå mål på resultatmarginal om lägst 3%.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Mål 2023
 Resultatmarginal om lägst 3 %	4,2 %	0 %	3 %

Kommentar

På grund av redovisat förlust målet på 3% kunde inte uppnås i år.

-  Bolaget ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 15 %.
-  Delvis uppfyllt
-  Delvis uppfyllt

Kommentar

Soliditet har stigit till 9% i jämförelse med 7,8% förra året i moderbolaget.

Kommunkoncernens ekonomiska utfall och ställning

En bedömning av kommunens finansiella situation grundar sig på flera aspekter. Ofta läggs fokus enbart på resultatet. Men andra lika viktiga aspekter är kapacitetsutvecklingen på lång sikt, riskförhållanden samt kommunens förmåga att styra och kontrollera den ekonomiska utvecklingen. Bedömningen måste även göras utifrån hela kommunkoncernens perspektiv.

Finansiell analys - fyra aspekter

I nedanstående avsnitt görs en analys av koncernens och kommunens finansiella utveckling och ställning. Syftet är att identifiera finansiella problem och därigenom klargöra om man har en god ekonomisk hushållning eller inte. Analysen bygger på fyra perspektiv som är hörnstenar i modellen: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal ekonomiska begrepp och nyckeltal.

Resultat – I ett första läge kartläggs årets resultat och dess orsaker. Vilken balans har koncernen och kommunen haft mellan sina intäkter och kostnader under året och över tiden. Under detta perspektiv analyseras också investeringar och dess utveckling samt självfinansieringsgraden.

Kapacitet – Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft koncernen och kommunen har på lång sikt. Ju starkare kapacitet, desto mindre känslig är man för kommande lågkonjunkturer.

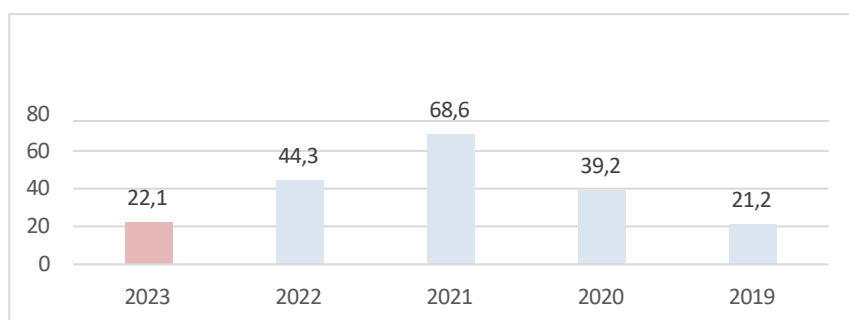
Risk – Under det tredje perspektivet risk analyseras den finansiella riskexponeringen. En god ekonomisk hushållning skapar möjlighet att möta finansiella problem utan att behöva vidta drastiska åtgärder. Här diskuteras också borgensåtagande och den samlade pensionsskulden.

Kontroll – Med det fjärde perspektivet kontroll avses hur ekonomiska målsättningar och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning. Risk och kontroll hänger samman på så sätt att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Resultat

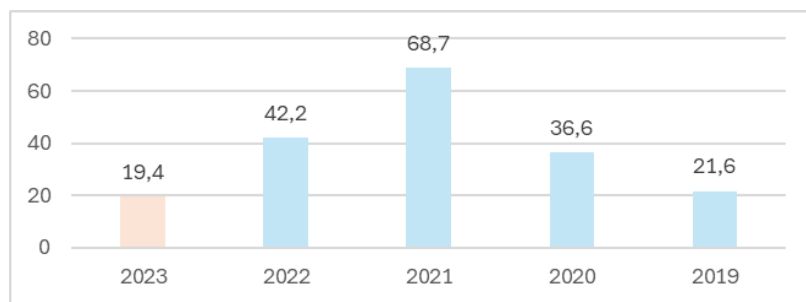
Resultatet måste vara tillräckligt högt för att dels värdesäkra det egna kapitalet dels täcka kommande pensionsutbetalningar som i dagsläget ökar markant. Det bör även finnas en marginal som klarar oförutsedda händelser, ex. oväntade kostnadsökningar och för att kunna finansiera kommande investeringar. Vid bedömning av resultatnivån utifrån perspektivet god ekonomisk hushållning bör beaktas att delar av kommunens åtagande för pensioner gentemot personalen redovisas som en ansvarsförbindelse och de årliga förändringarna påverkar därför inte resultatet enligt gällande regler för redovisningen (den s.k. blandmodellen).

Kommunkoncernen – Årets resultat (mkr)



Årets resultat för kommunkoncernen uppgick till 22,1 miljoner kronor, vilket är 22,1 miljoner kronor lägre än 2022 då resultatet var 44,3 miljoner kronor.

Kommunen – Årets resultat (mkr)



Surahammars kommun redovisar ett resultat på 19,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. I jämförelse med föregående år är resultatet 22,8 miljoner lägre men det är 5,8 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat om 13,6 miljoner kronor.

De överskott som skapats under åren medför större handlingsfrihet och att kommunen nu har möjlighet till en mer långsiktig planering.

Intäkter och kostnader

En grund i god ekonomisk hushållning är att intäkterna överstiger kostnaderna och att det finns marginaler för att finansiera investeringar och pensionsåtaganden. Sist i avsnittet ges en mer ingående analys av kommunens intäkter och kostnader med avvikelser från år 2022.

Kommunkoncernen - Intäkter

De totala intäkterna i kommunkoncernen, inklusive skatteintäkter och generella statsbidrag, uppgick till 880,8 miljoner kronor vilket är en ökning med 41,5 miljoner kronor jämfört med år 2022.

Skatteintäkterna uppgick till 525,3 miljoner kronor vilket motsvarar 60 procent av kommunkoncernens intäkter och ökade med 22,8 miljoner kronor jämfört med år 2022. En annan väsentlig inkomstkälla är de generella statsbidragen som uppgick till 167,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 19 procent av kommunkoncernens intäkter. Intäkter i övrigt uppgick till 187,8 miljoner och utgjordes framför allt av de kommunala bolagens nettoomsättning samt verksamhetsanknutna avgifter som tas ut av brukarna för tillhandahållna tjänster.

Kommunkoncernen - Kostnader

Bruttokostnaderna (exklusive avskrivningar) 2023 uppgick för kommunkoncernen till 799,8 miljoner kronor vilket är en ökning med 52,3 miljoner kronor jämfört med 2022. Verksamheten i kommunkoncernen är personalintensiv och av bruttokostnaderna utgjorde personalkostnaderna cirka 56 procent. Andra stora kostnadsposten är köp av huvudverksamhet då kommunen inte har någon egen gymnasieskola eller räddningstjänst.

Kommunkoncernen - Finansiella poster

Finansnettot för koncernen uppgick till -16,5 miljoner kronor vilket är en försämring jämfört med år 2022 då finansnettot uppgick till -8,3 miljoner kronor. Den övervägande orsaken till försämringen är att räntorna på lånen inom koncernen steg mycket under år 2023 och då framför allt inom Surahammars förvaltnings AB.

Finansnettot för kommunen uppgick till -4,8 miljoner kronor, jämfört med -2,7 miljoner kronor under år 2022.

En översiktlig sammanställning av kommunens intäkter, kostnader och resultat med jämförelse föregående år framgår i tabellen.

	Utfall 2023	Utfall 2022	Förändring
Taxor och avgifter	26,1	24,8	1,3
Hyror och arrenden	11,5	11,0	0,5
Bidrag	68,4	68,9	-0,5
Försäljning av verksamhet o kon- sulttjänster	9,4	5,4	4,0
Övriga intäkter	0,0	0,7	-0,7
Summa intäkter	115,4	110,9	4,5
Personalkostnader	-489,2	-455,5	-33,7
Köp av verksamhet	-105,8	-99,7	-6,2
Lokal- och markhyror	-7,0	-6,8	-0,2
Lämnade bidrag	-20,7	-18,1	-2,6
Övriga kostnader	-133,0	-125,7	-7,3
Summa kostnader	-755,8	-705,8	-50,0
Av-och nedskrivningar	-28,5	-27,2	-1,3
Skatteintäkter	525,3	502,5	22,8
Generella statsbidrag och utjäm- ning	167,7	164,4	3,2
Finansiella intäkter och kostnader	-4,8	-2,7	-2,1
Årets resultat	19,4	42,2	-22,8

Taxor och avgifter har ökat främst på grund av att kommunen erhållit mer intäkter gällande bygglovsavgifter och tillsynsavgifter än under år 2022.

En stor del av minskningen gällande de statliga bidragen kan hänföras till att under år 2022 erhöll kommunen mycket bidrag kopplat till Covid -19. Under år 2023 var det endast bidrag för höga sjuklöner kopplat till de hårda covid -19 restriktionerna som erhöles och det fram till och med april månad. Även bidrag från Migrationsverket minskade med 2,5 miljoner jämfört med år 2022. Under bidrag finns de generella bidraget 2022, minska andelen timanställda, som det finns ett politiskt fattat beslut om att överföra.

En bidragande orsak till de ökade personalkostnaderna är de beslutade höjda sociala avgifterna som återfinns inom alla verksamheter. Största ökningen gällande vikariekostnadsökningen återfinns inom socialförvaltningen, där en bidragande anledning är att covid-19 restriktionerna fortfarande gällde de första månaderna. Sedan ökades bemanningen inom Sjuksköterskor där även kommunen erhöles statsbidrag.

I posten köp av verksamhet är det framför allt kostnader för kollektivtrafik som orsakat ökningen mellan åren 2023 och 2022. Det gäller både den särskilda kollektivtrafiken med skolskjuts, färdtjänst och inomkommunal busstrafik och den av regionen utförda kollektivtrafiken. Då det varit många problem med tågtrafiken, med många inställda avgångar, har kommunen köpt in extra busstrafik så att medborgarna ska kunna arbetspendla och elever kunna ta sig till skolan.

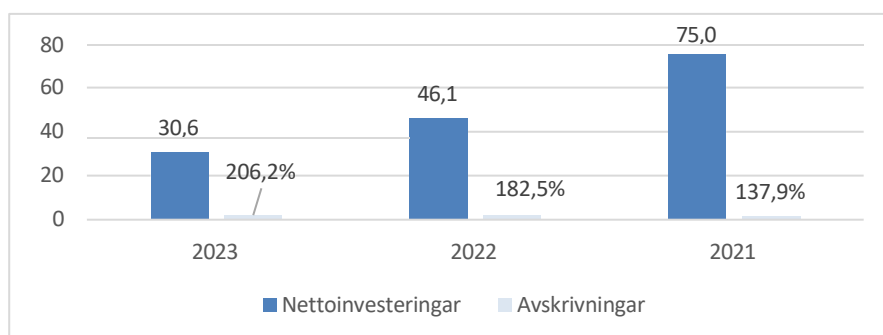
Övriga kostnader har ökat med 7,3 miljoner kronor jämfört med 2022. Det finns ett flertal anledningar till det men de stora kostnadsökningarna är prishöjningarna på el och livsmedel. Samtidigt som kommunen har haft kostnader för stora utredningar gällande, kollektivtrafik, hyror inom särskilt boende och i allt påbörjat arbete gällande planerna på att upprätta nya bostadsområden och industriområden i kommunen. Ett tidigare beslutat investeringsprojekt där det upparbetats kostnader men som valdes att inte genomföras gjordes det en direktavskrivning på med 3,0 miljoner kronor

Gällande skatteintäkter, statsbidrag och finansiella poster är de redan redovisade under koncernen

Investeringar och självfinansieringsgrad

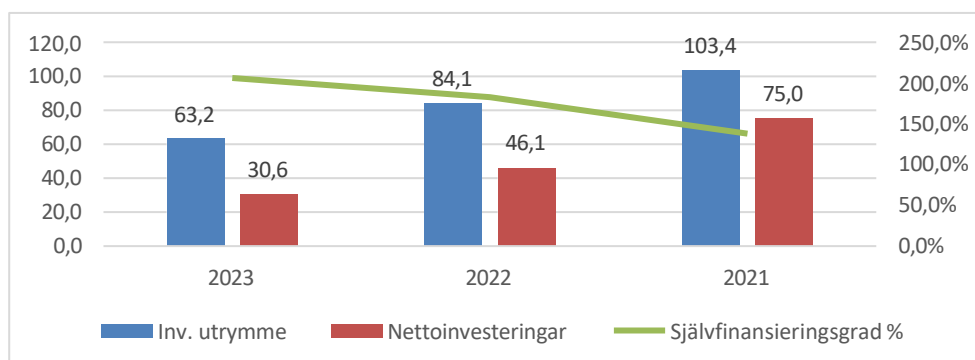
Kommunkoncernen – Investeringar (mkr)

Investeringarna för kommunkoncernen uppgick under året till 30,6 miljoner kronor vilket är cirka 15,5 miljoner kronor lägre än under 2022. Kommunkoncernens investeringar har under de senaste åren legat på en låg nivå i förhållande till investeringsutrymme. Under året har kommunens nu största pågående projekt, kök Källbo, fortsatt enligt plan. När det gäller de planerade investeringarna på ledningsnätet, projekt Kyrkogatan och Bergsvägen, i Surahammars kommunal teknik AB har det inte utförts under året. Projekten startades under hösten, senare än planerat, och kommer slutföras under 2024.

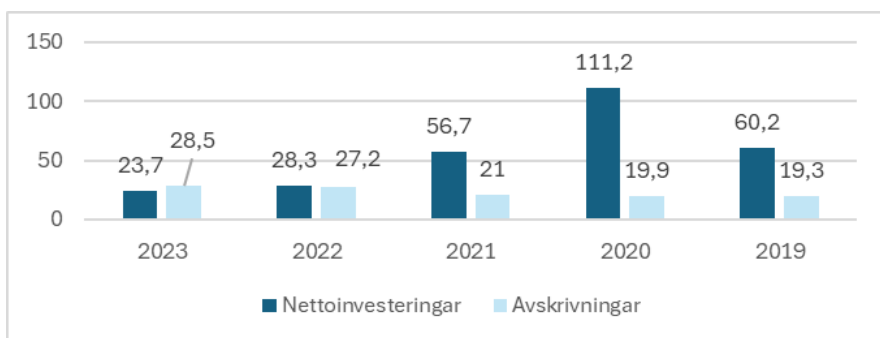


Kommunkoncernen – självfinansieringsgraden

Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgick till 192 procent jämfört med 182 procent 2022. Investeringarna har finansierats med kassaflöde från den löpande verksamheten. Vilket innebär att koncernen klarar självfinansieringsgraden med stor marginal.

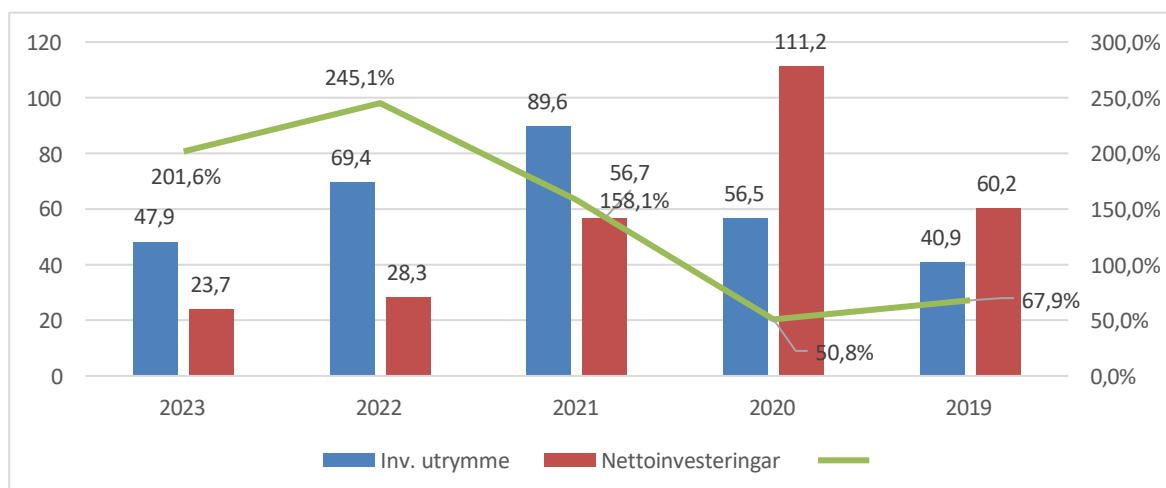


Kommunen - Investeringar och avskrivningar (mkr)



Surahammars kommuns nettoinvesteringar, exklusive finansiell leasing, uppgår under år 2023 till 23,7 miljoner vilket är en minskning med 4,6 miljoner kronor vid jämförelse med samma period föregående år då kommunens nettoinvesteringar uppgick 28,3 miljoner kronor. Däremot har avskrivningskostnaderna mellan åren ökat med 1,3 miljoner kronor.

Kommunen – självfinansieringsgraden



Enligt ett av fullmäktiges finansiella mål ska kommunens investeringar vara självfinansierade.

Självfinansieringsgraden visar hur stor del av investeringarna som kan finansieras med internt tillförda medel, det vill säga summan av årets resultat och avskrivningar i relation till nettoinvesteringar. Är självfinansieringsgrad på 100% eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skattemedel och inga lån har tagits och därmed har kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Årets självfinansieringsgrad är 201,6 procent och därmed uppfylls kommunfullmäktiges mål vilket det även gjordes under samma period föregående år.

Kapacitet

Att analysera kapaciteten i kommunen ger svar på hur väl kommunen kan möta finansiella svårigheter på lång sikt. Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften och den långsiktiga betalningsberedskapen.

Soliditet

Soliditeten är ett mått som visar på den ekonomiska styrkan på lång sikt och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringarna i detta finansiella mått är därmed beroende av investeringstakt, nyupplåning, andra skuldförändringar samt det ekonomiska resultatet. Ju högre soliditet desto större är andelen av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan bibehålls eller utvecklas i positiv riktning. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt och en förbättrad soliditet innebär att skuldsättningsgraden minskar och därigenom ökar det finansiella handlingsutrymmet.

För att få ett mer relevant mått på soliditeten bör hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse.

Soliditet (%) – Kommunkoncernen

Soliditet	2023	2022	2021	2020	2019
Koncernen % exkl. pensionsskuld	33,0	32,1	29,3	23,9	21,7
Koncernen % inkl. pensionsskuld	15,7	14,6	10,4	4	0,3

Vid utgången av 2023 var soliditeten för kommunkoncernen 33,0 procent exklusive pensionsskuld och inklusive pensionsskuld 15,7 procent. Soliditeten har ökat konstant under den senaste femårsperioden

Soliditet (%) – Kommunen

Soliditet	2023	2022	2021	2020	2019
Kommunen % exkl. pensionsskuld	45,8	45,5	42,5	36,2	34,6
Kommunen % inkl. pensionsskuld	22,7	21,7	16,4	8,1	3,3

Kommunens soliditet, inklusive totala pensionsskulden, uppgår till 22,7 procent och har därmed ökat med 1,0 procentenheter jämfört med föregående år. Vid vissa jämförelser mellan kommuner tas dock inte hänsyn till de pensionsåtaganden som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Skulle detta åtagande, som vid periodens slut är 201,2 miljoner kronor exkluderas blir kommunens soliditet 45,8 procent. Det är en förbättring på 0,3 procentenheter jämfört med föregående år.

Skattesats

Kommunalskatt, %					
	2023	2022	2021	2020	2019
	22,31	22,31	22,31	22,31	22,31

En viktig faktor hos kommunens kapacitet är potentialen att höja skattesatsen. Surahammars kommuns skattesats exklusive regionskatten är oförändrad 2023 och ligger på 22,31 procent.

I en jämförelse med kommuner i länet och riket som helhet visar det sig att skattesatsen i Surahammars ligger högre. När det gäller Västmanland är genomsnittliga skattesatsen 21,1, där Västerås har lägst (20,36) och Norberg den högsta (22,66). För riket som helhet ligger skattesatsen år 2023 på 20,67.

Risk och kontroll

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kassalikviditet är ett mått som mäter kortfristig betalningsförmåga. Om måttet överstiger 100 procent innebär det att de likvida medlen är högre än de kortfristiga skulderna och räcker till att betala de skulder som förfaller inom den närmsta tiden.

Kommunkoncernen – likviditet (mkr)

Kommunkoncernen	2023	2022	2021	2020	2019
Likvida medel, mkr	185,0	153,9	146,7	131,2	159,9
Kassalikviditet, mkr	88,2%	66,9%	60,5%	84,2%	166,7%

Likviditeten i kommunkoncernen uppgick vid årsskiftet till 185 miljoner kronor vilket är 31,1 miljoner högre än föregående år.

Kommunen – likviditet (mkr)

Kommunen	2023	2022	2021	2020	2019
Likvida medel, mkr	185,0	153,9	146,7	131,2	159,7
Kassalikviditet, mkr	166,9%	158,9%	141,4%	114,9%	161,3%

En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Surahammars kommun hade vid årets slut likvida medel uppgående till 153,9 miljoner kronor och har haft en stabil kassalikviditet de senaste åren.

Låneskuld

Fullmäktige i Surahammar fattar årligen beslut om lånebehovet måste utökas eller inte. Det har inte varit aktuellt på många år att utöka lånebehovet. Kommunens och de kommunala bolagens lånebehov tillgodoses till största delen av upplåning via Kommuninvest. Ingen nyupplåning har skett inom kommunkoncernen under året så fullmäktiges beslut har följts.

Kommunkoncernen – Låneskuld (mkr)

Kommunkoncernens långfristiga låneskulder uppgick vid årsskiftet till 548,5 miljoner kronor till kreditinstitut, vilket även inkluderar kommunens leasingsskuld gällande fordon.

Koncernen, låneskuld	2023	2022	2021	2020	2019
Låneskuld till kreditinstitut	548,5	539,1	550,1	562,9	578,8

Kommunen – Låneskuld (mkr)

Kommunens låneskuld minskar stadigt i takt med de årliga amorteringarna och under året minskade den med 13,5 miljoner kronor och uppgick vid årsskiftet till 235,6 miljoner kronor. Det är viktigt att kommunen har en bra balans mellan fasta och rörliga lån för att minimera risk. I dagsläget har kommunen lån på 107,7 miljoner kronor (44,0 procent) som löper med rörlig ränta.

Den genomsnittliga räntan på lånen har ökat under året från att ha varit 0,92 procent vid årsbokslutet 2022 till 1,95 procent vid detta årsbokslut

Pensionsförpliktelser

Pensionskostnaderna i koncernbolagen betalas löpande och de har därmed inga pensionskulder

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta eftersom skulden skall finnas under många kommande år.

Kommunens skuld till arbetstagare och pensionstagare redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del av pensionsskulden är dock viktig att beakta ur risksynpunkt, eftersom skulden ska finansieras de kommande cirka 25 till 30 åren. Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas och blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelse är ofinansierad, då den finns utanför balansräkningen. Vid årsskiftet uppgår Surahammars kommuns ansvarsförbindelse till 201,2 miljoner, vilket är en liten ökning från årsskiftet 2022 (198,9).

Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som skuld i balansräkningen. Eftersom utbetalningar sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Kommunen följer rekommendation RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser.

Upplysningar om förpliktelsen finns i not 19, 23. Surahammars kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Pensionsförpliktelse (mkr)		
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inkl. löneskatt	68,3	56,9
b) Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	201,2	198,9
Pensionsförpliktelse som tryggs i pensionsförsäkring	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggs i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	269,5	255,8
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Total pensionsförsäkringskapital	0	0
- varav överskottsmedel	0	0
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)		
Summa förvaltade pensionsmedel		
Finansiering		
Återlånade medel	259,8	259,8
Konsolideringsgrad	96%	96%

Aktualiseringsgraden uppgår till 96 procent, vilket är en mycket bra nivå. Aktualiseringsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Surahammars kommun har inga personer med särskilda pensionsavtal.

Borgensåtaganden

Borgensåtagande innebär att kommunen garanterar att en annan verksamhets skuld kommer att bli betald och när en kommun ska bedömas ur ett riskperspektiv är det viktigt att se vilka borgensåtaganden som finns.

Kommunen har främst tecknat borgen för lån till egna bolag, men även för kommunalförbund där kommunen är medlem i samt till några föreningar enligt nedan:

Kommunens borgensåtaganden

Ramnäs Fastigheter AB	13,3
Surahammars Hus Förvaltnings AB *)	209,4
Surahammars kommunal teknik AB	78,0
Västra Mälardalens kommunalförbund	13,7
VAFAB	10,3
Surah. Folketshusförening	9,7
Strömsholms kanal	0,4
	334,8

*) Surahammarshus del med kommunal

12 057 592	16-13213-237517	komborg	pantbrev
10 130 887	16-21933-234884	komborg	pantbrev
4 024 200	16-21222-237814	komborg	pantbrev

Surahammars kommuns samlade totala borgensansvar var vid årsskiftet 334,8 miljoner kronor. Merparten av borgensåtaganden finns för kommunägda bolag, där risknivån är låg. Det är betydligt högre än tidigare år (278,4) där orsaken är att Surahammarshus förvaltning AB har lån med både kommunal borgen (20,0 mkr) och kommunal borgen samt pant (30,7 mkr) som inte tagits med i borgensåtaganden tidigare år.

Borgensåtagande till kommunalförbund ökade då Västra Mälardalens kommunalförbund investerade IT-utrustning. Övriga borgen avser föreningar och den solidariska borgen som Surahammars kommun har tillsammans med tre andra kommuner gällande Strömsholms kanal, där kommunens åtaganden per sista december är 0,4 miljoner kronor.

Till Surahammars Kommunal Teknik AB finns en generell säkerhet på 41,8 mkr som ej var utnyttjad.

Surahammars kommun är medlem i Kommuninvest och har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sveriges samtliga förpliktelser. Särskilt regressavtal finns som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna. Kommunens andel av dessa skulder är 0,09018 procent.

Kommunen har inte gjort några borgensförluster under året

Budgetföljsamhet för styrelse och nämnder

Budgetföljsamhet är ett mått på kommunens finansiella kontroll, är en viktig del i styrning och kontroll samt en förutsättning för en ekonomi i balans.

Genom att utvärdera budgetföljsamheten kan en bedömning göras om förmågan att planera och genomföra verksamheten enligt plan. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. Nämnderna ansvarar för att hålla budget och vid befarade avvikelser ska nämnden tillsammans med kommunstyrelsen vidta åtgärder.

En förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna och en viktig del i styrning och kontroll av ekonomin är de uppföljningar som görs under året.

Kommunen - Årets budget

Den 13:e juni 2022, § 52 fastställde Kommunfullmäktige driftsramarna för kommunens styrelse och nämnder till 597,6 miljoner kronor men vid den tidpunkten fanns stora osäkerheter om hur ekonomin skulle utvecklas på grund av världsläget så beslutet inkluderade 11,6 miljoner kronor i ofördelade medel som skulle fördelas vid senare tillfälle.

Den 5:e december 2022, § 104 fattade fullmäktige sedan beslut om de nya budgetramarna om 609,3 miljoner kronor. I de nya ramarna erhöll styrelse och nämnder även kompensation för löneuppräknings med tre procent från och med april månad, beräknad på endast 2022 års personallbudget inom ramen.

Kommunfullmäktige beslutade den 26:e juni 2023 § 83 ytterligare en gång om reviderade budgetramar för 2023. Anledningen var att de sociala avgifterna beslutades att höjas, i december månad, från 42,75 procent till 44,53 procent och hade inte beaktats i tidigare beslutade rammar. Även lönerörelsen inom Kommunal som landade på 4,1 procent kompenserades. Beslutet innebar att styrelse och nämnders budgetramar justerades upp med totalt 7,3 miljoner till 616,6 miljoner kronor.

Budgetramar 2023			
	Juni 2022 § 52	December 2022 § 104	Juni 2023 § 83
	Total budgetram 2023	Total budgetram 2023	Total budgetram 2023
Kommunstyrelsen	145,1	161	163
Barn- och bildningsnämnden	237,6	230	232
Socialnämnden	207,1	211	214
Bygg- och miljönämnd	7,9	8	8
	597,6	609,3	616,6

En förändring gällande budgetramar 2023, vid jämförelse med föregående år, är att Kultur- och fritidsverksamheten överflyttats från barn- och bildningsnämnden till Kommunstyrelsen.

Nedan ses utfall jämfört med budget per nämnd som kommunfullmäktige beslutade om den 26:e juni 2023 § 83

Budgetavvikelse styrelse och nämnder (mkr)	Helårsprognos vid delår aug	Bokslut 2023
Kommunstyrelsen	5,1	1,7
Barn- och bildningsnämnden	-4,5	-4,5
Socialnämnden	-6,9	-6,6
Bygg- och Miljönämnden	0,2	0,8
Budgetavvikelse nämnderna totalt	-6,1	-8,7

Kommunstyrelsen och nämnderna följer den ekonomiska utvecklingen genom månadsrapporter under löpande år. Kommunfullmäktige får delårsrapport och årsbokslut varje år. Nämnderna ansvarar för att hålla budget och vid befarade avvikelser ska nämnden tillsammans med kommunstyrelsen vidta åtgärder.

Helårsprognosen i delårsbokslutet per sista augusti baserades på då kända händelser och uppskattades till minus 6,1 miljoner kronor vid årets slut. Vid årsbokslutet visade nämnderna exklusive finansförvaltningen, sammantaget minus 8,7 miljoner kronor, vilket är en liten avvikelse från helårsprognosen, per delåret i augusti, med 2,6 miljoner.

Kommunstyrelsen

Budgetföljsamheten för Kommunstyrelsen anses vara god trots att den avviker med 3,4 miljoner kronor från helårsprognosen vid delårsbokslutet. Det var ett flertal orsaker till att resultatet blev mindre men de fyra största posterna var:

- tillköp av särskild kollektivtrafik under hösten då tågen inte gick för att eleverna skulle kunna resa till skolan då de har skolplikt
- Betydligt högre kostnader betalades in till Kolbäckådalens pensionsförbund, Förbundet finns kvar efter att gymnasieförbundet, som kommunerna Surahammar och Hallstahammar hade tillsammans lades ner men det finns fortfarande pensionsåtaganden.
- En förlikning, i en sedan flera år tillbaka tvist som kommunen haft medförde kostnader som inte hade räknats med vid delåret.
- Fastighetsenheten fick oväntade kostnader gällande åtgärder som måste göras efter tillsyn i kommunens fastigheter.

Bygg- och miljönämnden

Budgetföljsamheten för Bygg- och miljönämnden var mycket god. Anledningen till det något högre resultatet vid årsskiftet, 0,6 miljoner kronor, var att intäkterna blev högre då förvaltningen gjorde många fler tillsynsbesök då det arbetet släpade något på grund av tidigare personalbrist.

Socialnämnden

Anledningen till att Socialnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse med 6,6 miljoner kronor är att budgeterade medel, som är svåra att budgetera, för placeringar inom barn- och ungdomsenheten inte motsvarade behovet detta år och att tre nya assistansbrukare som blev aktuella under året inte varit budgeterade.

Socialnämnden hade inte så bra budgetföljsamhet under året men när det gäller prognossäkerheten anses den som god då det endast skilde endast 0,3 miljoner kronor mellan helårsprognosen vid delåret och vad resultatet blev vid årsskiftet. Kostnaderna var kända av nämnden redan tidigt under året samtidigt som kännedomen om att de troligtvis inte skulle klara av att, inom sin befintliga ram, anpassa andra kostnader och intäkter så att ramen kunde hållas vid årets slut.

Barn- och bildningsnämnden

När det gäller Barn- och bildningsnämndens negativa avvikelser vid årets slut består den framför allt av att:

-gymnasiekostnaderna under året höjdes två omgångar och blev betydligt högre än vad nämnden budgeterat för. och det var även nämndens första år att ansvara då verksamheten flyttades över från Kommunstyrelsen under hösten 2022 och då är det extra svårt att uppskatta vad kostnaderna kan bli.

-skolskjutsar, där anledningen är att nämnden behövt köpa till extra turer för elever som inte kan utnyttja de befintliga skolskjutsarna.

Fler elever än beräknat går på specialskolor där ensamåkning har krävts. Elever med speciella behov (fordon med ramp). Elever med anpassad studiegång.

Elever som bor avskilt där mindre fordon krävs för att komma fram. Vinterskjuts. Extra turer har köpts till för att tillgodose elever från Virsbo och Ramnäs till Surahammar för språkvalen.

Barn- och bildningsnämnden hade inte så bra budgetföljsamhet under året men när det gäller prognossäkerheten anses den dock som god då de ökade kostnaderna var kända av nämnderna redan tidigt under året samtidigt som kännedomen om att de troligtvis inte skulle klara av att, inom sin befintliga ram, anpassa andra kostnader och intäkter så att ramen kunde hållas vid årets slut.

Leasingåtaganden

Kommunen leasar bilar, vissa inventarier samt verksamhetslokaler där kontraktstiden varierar mellan ett år och som längst fem år.

Avtalet gällande skolan i Ramnäs tecknades på femton år med det helägda dotterbolaget Ramnäs fastigheter och löper till år 2026.

Rättslig tvist

Surahammars kommun har varit i två rättsliga tvister som varit pågående under ett antal år. Första tvisten, gällande överklagande av beviljat bygglov, kunde avslutas under år 2023 efter att förlikning kom till stånd mellan kommunen och den andra parten. Den andra tvisten pågår fortfarande och gäller en skadeståndsstämning gällande en placering i familjehem, som gjordes av Ramnäs barnvårdsnämnd på sextiotalet. I början av år 2024 kom beskedet att ärendet snart ska upp i Västmanlands tingsrätt.

Känslighetsanalys

Surahammars kommun påverkas av en mängd omvärlds faktorer. I tabellen nedan ger vi några exempel på händelser och dess effekter på kommunens ekonomi som kan vara värdefulla att ha med sig när bedömning görs av kommunens ekonomi och finansiella ställning.

	Påverkan på ekonomin
Förändring av skatteuttag med 10 öre	+/- 2,3 mkr
Prisförändringar 1%	+/- 1,8 mkr
Ekonomiskt bistånd 10 %	+/- 0,7 mkr
Löneförändringar 1 %	+/- 4,9 mkr

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Utvärdering och slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utifrån vad som beskrivits i analyserna av årets resultat och den ekonomiska ställningen har Surahammars kommun en god ekonomi. Sett över en femårsperiod har den kommunala koncernens finansiella ställning stärkts då resultaten har varit höga. Investeringar har finansierats fullt ut med egna medel och inga nya lån har upptagits. Även soliditeten har förbättrats men den ligger dock på en låg nivå i jämförelse med andra likvärdiga kommuner.

Främsta anledningen till att kommunkoncernen förbättrat sin finansiella ställning finns inom kommunen som sedan lång tid har byggt upp en stark finansiell bas med god kassalikviditet, goda resultat, ökad soliditet och uppfyllt balanskravet sedan införandet år 2013. Kommunen kommer även fortsättningsvis, i samband med varje budgetprocess, arbeta med långsiktiga planer gällande skatteintäkter, översyn av taxor, beaktande av befolkningsutveckling och åldersammansättning.

Bolagen har nått sina finansiella mål gällande soliditeten, men resultaten har inte varit höga och år 2023 uppvisade Surahammars Hus förvaltning ett negativt resultat om -1,6 miljoner kronor.

2.8 Balanskravsresultat

Balanskravet är ett krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader som regleras i kommunallagen. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre kommande åren. Balanskravet omfattar kommunen men inte koncernen.

Uppfyllt balanskrav även i år

Surahammars kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000 och har därmed inga negativa balanskravsresultat att reglera från tidigare år. Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar är 19,4 miljoner kronor för 2023 och lever upp till lagens krav. Det finns därmed inget balanskravsresultat som behöver återställas.

Balanskravsutredning	Helår 2023	Helår 2022
Periodens resultat	19,4	42,2
Samtliga realisationsposter		-0,7
Vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet		
Vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet		
Orealiserade förluster i värdepapper		
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper		
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar	19,4	41,4
Medel till resultatutjämningsreserv		-34,8
Medel från resultatutjämningsreserv		
Periodens balanskravsresultat	19,4	6,6

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under angivna förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Syftet med RUR är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. På så sätt skapas större stabilitet för verksamheterna.

Då det är frivilligt att tillämpa RUR finns det ett stort lokalt utrymme hur hanteringen ska utformas, men det ska framgå i riktlinjerna för god hushållning och fullmäktige ska besluta om hur reserven ska hanteras.

Reservering till eller från RUR	2023	2022
Ingående värde	34,8	
Reservering till RUR		34,8
Disponering av RUR		
Utgående värde	34,8	34,8

Kommunfullmäktige i Surahammars kommun beslutade i samband med bokslut 2022, enligt de antagna riktlinjerna, att reservera 34,8 miljoner kronor i resultatutjämningsreserv. För år 2023 har det inte fattats något beslut om avsättning. Riksdagen beslutade under år 2023 om en ny reserv, den nya så kallade resultatreserven (RER) ska gälla från och med bokslut 2024 och att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod.

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Kommunkoncernens medarbetare är avgörande för att ge kommunens medborgare god service. Varje dag arbetar våra medarbetare för att förbättra vardagen, framtiden och livskvaliteten för Surahammars kommuns invånare. Vi kan konstatera att det jobbet genomförs med ett stort engagemang, mod och uthållighet. För att möta framtidens utmaningar behöver vi fortsätta arbeta för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla våra chefer och medarbetare. Samtidigt som vi skapar nya vägar till kompetensförsörjning och fortsätter arbeta för en god arbetsmiljö. Hur väl vi lyckas med detta kommer vara avgörande för om vi når goda verksamhetsresultat och får arbetsplatser som många vill vara en del av.

Syftet med personalekonomisk redovisning är att återge och följa upp ett antal personalstrategiska nyckeltal samt att ge en samlad beskrivning över kommunens största investering och viktigaste resurs, medarbetarna. Redovisningen innehåller personalstatistik där jämförelse sker med föregående år.

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala sektorn.

Anställningar inom kommunen

Under år 2023 har både tillsvidare- och visstidsanställda minskat och uppgick till totalt 809 medarbetare den 31 december 2023. Anledningen till att antal tillsvidareanställda har minskat är att det utökade behovet av fler medarbetare under pandemin har nu klingat av och vi hade en topp under 2022.

Antal anställda	Antal 2023	Årsarbetare 2023	Antal 2022	Årsarbetare 2022
Tills vidare	703	666,4	707	668,8
Viss tid	106	98,8	141	129,3
Totalt	809	755,2	848	798

*) Rättelse av antal anställda 2022 har skett vid detta bokslut

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden ligger fortsatt på en relativt låg nivå jämfört med många andra kommuner – särskilt för kvinnor. Sysselsättningsgraden uppgick till 94 procent för kvinnor och 96 procent för män. Vi planerar att återstarta arbetet med heltid som norm inom vård och omsorg. Vid önskad förändra sysselsättningsgrad och vid nyrekrytering ska heltid vara norm och vi behöver se över hur vi arbetar med tjänstledigheter. En plan för heltid som norm ska tas fram i samverkan med de fackliga organisationerna.

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	2023	2022
Kvinnor	94%	94%
Män	97%	96%

Könsfördelning, personalomsättning, åldersfördelning och pensionsavgång

De anställda i Surahammars kommun fördelar sig på **85,06** procent kvinnor och **14,94** procent män. Andelen män har ökat något med ca 0,8% jämfört med 2022 vilket är positivt. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor, medan det motsatta gäller inom områdena gator- och vägar, teknik och fastighet. Antalet chefer har ökat och var 36 fördelade på 30 kvinnor och 6 män.

Ålderssammansättningen bland de tillsvidareanställda medarbetarna under 2023 har ändrats på så sätt att de yngre upp till 35 år har blivit färre medan den äldsta medarbetargruppen som är över 61 år har ökat kraftigt. Det är en utveckling som behöver brytas vilket annars på sikt kan ställa oss för större utmaningar vad gäller framtida kompetensförsörjning.

Åldersfördelning	2023	2022
-25	18	23
26–35	120	137
36–45	149	161
46–55	198	194
56–60	116	117
61-	102	75

Kommunen står inför relativt stora pensionsavgångar de närmaste åren och det ställer krav på vår förmåga att arbeta strategiskt med framtida rekryteringar och att vara en attraktiv arbetsgivare. Under 2023 har 13 medarbetare gått i pension vilket är en minskning med 13 personer jämfört med föregående år.

Medarbetarundersökning

Under hösten 2023 har vi genomfört den årliga medarbetarundersökningen. I årets medarbetarenkät deltog totalt 72 procent av medarbetarna genom att svara på frågor om motivation, arbetsmiljö, arbetsuppgifter, ledarskap, styrning och kränkande särbehandling. Den lägsta svarsfrekvensen finns inom Socialförvaltningen. En förklaring till det kan vara att många medarbetare där inte jobbar dagligen vid en dator men samtidigt har det varit möjligt att svara på årets enkät via mobiltelefon vilket ungefär 20% har gjort.

Svarsfrekvens per förvaltning:

Svarsfrekvens per förvaltning

Avdelning	Skickat	Svar	Svarsfrekvens
Barn och bildningsförvaltningen	296	252	85%
Bygg- och miljöförvaltningen*	6	6	100%
Kommunstyrelseförvaltningen*	165	113	69%
Socialförvaltningen	317	192	61%
Total	784	563	72%

*Bygg- och miljöförvaltningen samt Kommunstyrelseförvaltningen är nya förvaltningar för 2023 och det kommer därför inte att presenteras någon historisk förvaltning för dem.

Undersökningens övergripande resultat är stabila över tid men resultatet visar tyvärr på en liten försämring med undantag för gruppen chefer. *Arbetsmiljö*, tillsammans med *Ledarskap*, är fortsatt de områden som visar lägst resultat och resultatet för *Motivation* ligger högst. Det ska dock sägas att samtliga områden visar på förbättringspotential. Medarbetarna vet i mycket stor utsträckning vad som förväntas av dem i deras arbete och de upplever i hög grad arbetet som meningsfullt. Däremot anser de att kommunledningen inte helt förstår vad brukarna/medborgarna har för behov och man saknar i stor utsträckning förtroende för kommunledningen.

Vi kan utifrån de öppna svar som inkommit utläsa en mycket stor frustration kring det upplevda avstånd som medarbetarna känner mellan dem själva och deras chefer och organisationen i sig. Ledarskapet, som är en viktig drivkraft för rekommendationsviljan, upplevs inte fungera väl alls enligt medarbetarna medan cheferna tycker att det fungerar bättre. Medarbetarna känner sig inte delaktiga i organisationen vilket kan ha en mycket negativ effekt för såväl medarbetarna som organisationen i längden. Här är det viktigt att ge cheferna bra förutsättning att finnas tillför sina medarbetare och att de får en bättre insikt i deras ledarskapsförmågor för att kunna motivera sina medarbetare och bedriva en bra verksamhet.

Resultatet av enkäten är en viktig informationskälla och utifrån sammanställningen ska samtliga förvaltningar arbeta med ambassadörskap (eNPS), kränkande särbehandling samt ledarskap under år 2023.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Surahammars kommun har stora rekryteringsbehov i vård- och omsorgsverksamheten samt i skolverksamheten till en följd av ökade pensionsavgångar inom dessa verksamhetsområden. Samtidigt ökar andelen äldre kommuninvånare med behov av vård och omsorg. Med förändrade lagkrav ökar även behovet av att anställa legitimerad personal. Totalt har Surahammars kommun haft 164 publicerade annonser ute för rekrytering under 2023. Vi har haft en god möjlighet att rekrytera under 2023 med undantag för vissa nyckeltjänster där det har varit svårt att hitta rätt kompetens. För att Surahammars kommun ska lyckas i sitt uppdrag att leverera hög kvalitet på våra välfärdstjänster till medborgarna behöver kommunen ligga i framkant i arbetet med både rekrytering och kompetensförsörjning.

Personalpolitik

Surahammars kommun arbetar konsekvent och systematiskt med att öka personalens välbefinnande. En personalpolitisk målsättning med medarbetarskapet är att varje medarbetare skall uppfatta det naturligt att se sig själv som en god ambassadör för Surahammars kommun. Det ska vara naturligt och uppmanande att ta ansvar och vara engagerad, att möta brukare och kommuninvånare, oavsett vilket uppdrag man har i organisationen.

En attraktiv arbetsmiljö är viktig för att kunna behålla och rekrytera kompetent personal och reducera sjukfrånvaron. En attraktiv arbetsmiljö är en miljö som enligt den arbetsmiljöpolicy som gäller hela den kommunala koncernen kännetecknas av trivsel, ansvarstagande, kreativitet och utveckling. Medarbetarna ska få möjlighet att påverka förutsättningarna för sitt arbete och arbetsrelaterad stress ska reduceras. Arbetet med tidiga rehabiliteringsinsatser för att minska sjuktalen sker kontinuerligt och medför att kommunen kan hushålla med både personella och ekonomiska resurser. Surahammars kommun behöver se över chefers förutsättningar och inom den närmaste tiden satsa på ledarutveckling och chefsutbildningsprogram. Vi behöver också se över chefers förutsättningar vad gäller antal underställda medarbetare.

En annan viktig del av personalpolitiken är arbetet med likabehandling och jämställdhet. Kvinnor och män ska behandlas lika och där arbetsmiljö och arbetsförhållanden ska anpassas. Enligt kommunens jämställdhetspolicy ska kvinnor och mäns villkor, rättigheter och utvecklingsmöjligheter vara lika inom hela Surahammars kommun. Den övergripande målsättningen är att jämställdt arbetet ska ingå som en naturlig och integrerad del i all vår verksamhet.

Surahammars kommun arbetar för en trygg och säker arbetsmiljö. Missbruk påverkar den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön och medför risker. Alkohol- och drogmissbruk kan även innebära att kommunens anseende, kvalitet och medborgarnas säkerhet äventyras. Surahammars kommuns arbetsplatser ska därför vara alkohol- och drogfria och för att följa upp det har slumpmässiga drogtesterna utförts under 2022 inom samtliga verksamheter.

Surahammars kommun har en antagen friskvårdspolicy som syftar till att få en friskare och mer motiverad personal vilket kommer både den anställda och arbetsgivaren till del. Friskvårdsbidraget kan användas till alla aktiviteter som Skatteverket betraktar som skattefria friskvårdsförmån. Kommunen behöver stärka sitt hälsofrämjande och förebyggande profil varför vi i början av 2024 beslutat att ta bort kravet på medfinansiering av friskvårdsbidraget som uppgår till 2000 kronor per medarbetare och år.

Sjukfrånvaro - förebyggande och hälsofrämjande arbete

Under 2023 har sjukfrånvaron minskat från 18,03 till 7,7%. Sjukfrånvaron har tyvärr ökat för kvinnor men minskat för män vilket gör att glappet mellan könen har ökat. Minskningen för män är hela 1,7 % medan sjukfrånvaron för kvinnor har ökat med 0,2%.

Sjukfrånvaron varierar inom kommunens olika verksamheter. Verksamhetsområdena som har störst sjukfrånvaro återfinns inom Socialförvaltningen med 8,36 procent.

Surahammars kommuns mål gällande korttidsfrånvaron på 4,5 procent kunde inte uppnås för året.

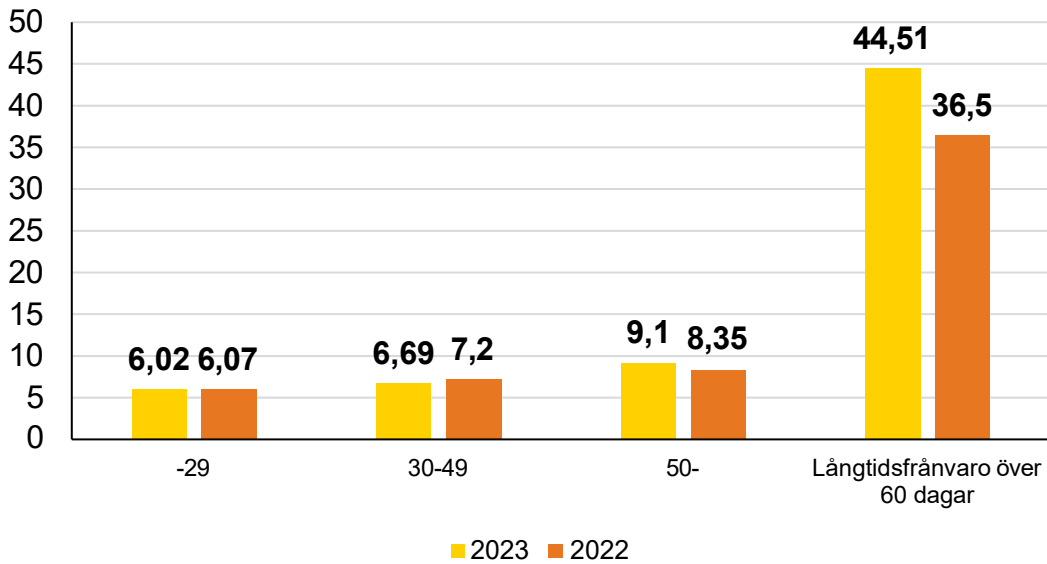
Andelen långtidssjukskrivna medarbetare i Surahammars kommun har ökat 2023 med ungefär 8 procent jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro %	2023	2022
Kvinnor	8,28	8,08
Män	6,07	7,76
Totalt	7,7	8.03

*) Rättelse av sjukfrånvaro 2022 har skett vid detta bokslut

Procentsatsen står för kommunens totala sjukfrånvarotid i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid och följande procentsatser återspeglar respektive åldersgrupp.

Sjukfrånvaro i %



*) Rättelse av sjukfrånvaro 2022 har skett vid detta bokslut

Det är av stor vikt att både det rehabiliterande och förebyggande arbetet fortgår och prioriteras och i detta arbete har cheferna en central roll. För att vända sjukfrånvarons utveckling behöver chefernas förutsättningar och resurser utvecklas. Kommunen har övergripande riktlinjer för det rehabiliterande arbetet med syfte att tydliggöra rehabiliteringsprocessen, våra olika ansvarsområden och funktioner.

2.10 Förväntad utveckling

Här lämnas upplysningar om vad som faktiskt är känt om framtiden. I detta avsnitt finns också en sammanfattning av de väsentligaste utmaningar och slutsatser som kan dras utifrån det som beskrivits tidigare i förvaltningsberättelsen.

De senaste årets historiskt höga inflations- och ränteuppgång har lett till en ekonomisk inbromsning och avmattning i den svenska ekonomin. Även arbetsmarknaden började mattas av under senare delen av år 2023.

Det fortsatta kriget i Europa och ökade geopolitiska spänningar i Mellanöstern skapar fortsatt osäkerhet om energipriser och livsmedelspriser framöver. Glädjande är dock att inflationen ser ut att sjunka något och Riksbanken fattade beslut om att styrräntan skulle vara oförändrad (4%) i februari. Samtidigt meddelade de att styrräntan troligen kan sänkas tidigare än vad som indikerades i november.

Surahammars kommun har under många år kunnat undvika större ekonomiska påfrestningar och visat stabila ekonomiska resultat, vilket har medfört att kommunkoncernen har redovisat goda resultat. En av orsakerna till detta är en tydlig ekonomistyrning med ansvarstagande som en av grundpelarna, vilket har inneburit att finansiella reserver har kunnat byggas upp. Vi måste fortsätta att arbeta långsiktigt och strategiskt tillsammans med en tydlig ekonomistyrning för att kunna upprätthålla den goda servicen som kommunen eftersträvar att ha till kommuninvånarna och övriga som vistas i vår kommun.

Nu väntas ekonomiskt tuffare tider framöver, där strategiska beslut måste fattas om ekonomin på både kort och lång sikt. Surahammars kommun kommer även ha ett fortsatt högt kostnadstryck på grund av den demografiska utvecklingen och ökande pensionskostnader. Utmaningarna är därför betydande framöver även om det för tillfället överskuggas av oron i omvärlden med det fortsatta kriget och de ökade spänningarna i Mellanöstern.

Befolkningen har minskat med 99 personer under året och en fortsatt stor utmaning i kommunen är den demografiska utvecklingen där antal äldre personer ökar samtidigt som andelen som är i arbetsför ålder minskar.

Kommunen har under året aktivt fortsatt arbetet med att skapa förutsättningar för ökad inflyttning och har kontinuerliga dialoger med flera ickekommunala fastighetsaktörer. Det är brist på hyreslägenheter i kommunen och Surahammars Hus Förvaltnings AB har under året styckat av mark för försäljning och även presenterat planer på byggnation av 4 nya hyreshus i kommunen.

För att skapa en hållbar utveckling och god samhällsekonomi måste vi samtidigt beakta vilka kommunala investeringar som kan bli nödvändiga att göra och planera och avväga i god tid så att vi kan hushålla med kommunens medel. Kommunen står redan inför den största ekonomiska investeringen kommunen gjort på mycket länge då en ny mellanstadieskola planeras i Surahammars tätort.

För att klara de ekonomiska utmaningarna och kompetensförsörjningen framåt finns det inte en lösning, utan många delar måste bidra, såsom digitalisering, robotisering, automatisering, samarbete med andra aktörer i samhället och prioritering i de olika verksamheterna. Kommunen måste också våga hantera frågan hur lokaler nyttjas mest effektivt och vilken nivå de kommunala avgifterna ska ligga på. Detta samtidigt som alla delar av Surahammars kommun ska utvecklas positivt.

Transporter och kommunikationer, såväl för gods som för personer, kommer även i fortsättningen att vara en viktig framtidsfråga. Detta blir tydligt när det kan konstateras att över hälften av den arbetsföra befolkningen dagligen pendlar över kommungränsen för att arbeta eller studera. Hur viktigt det är med en väl fungerande kollektivtrafik för kommunen framförs kontinuerligt till regionen och dialogerna fortsätter hur trafiken ska kunna optimeras.

Surahammars Kommunalteknik AB har stora utmaningar gällande underhållsbehov av ledningsnätet vilket är mycket kostsamt och kommer fortgå ett antal år. Arbetet som skulle påbörjats år 2023 har skjutits upp men påbörjas förhoppningsvis under år 2024.

Utmaningar

Den försämrade ekonomiska utvecklingen kommer att ställa Surahammars kommunkoncern inför stora utmaningar. Ambitionerna i kommande mål- och resursplaner är omfattande och med en försämrad ekonomi är det av yttersta vikt att göra rätt prioriteringar. Det är av yttersta vikt att arbetet med att locka hit nya etableringar och invånare blir framgångsrikt.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

Belopp i mkr	Not	Koncernen		Kommunen		
		Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Verksamhetens intäkter	3	187,8	173,0	81,8	115,4	110,9
Verksamhetens kostnader	4	-800,9	-747,5	-712,9	-755,8	-705,8
Avskrivningar	5	-41,3	-39,8	-28,5	-28,5	-27,2
Verksamhetens nettokostnader		-654,4	-614,3	-659,6	-668,8	-622,1
Skatteintäkter	6	525,3	502,5	517,6	525,3	502,5
Generella statsbidrag och utjämning	7	167,7	164,4	160,5	167,7	164,4
Verksamhetens resultat		38,6	52,7	18,5	24,2	44,9
Finansiella intäkter	8	5,5	2,0	1,0	5,5	1,4
Finansiella kostnader	9	-22,0	-10,3	-6,0	-10,3	-4,1
Resultat efter finansiella poster		22,1	44,3	13,6	19,4	42,2
Bokslutsdisposition						
Aktuel skatt						
Uppskjuten skatt			0,0			
Årets resultat		22,1	44,3	13,6	19,4	42,2

3.2 Balansräkning

Belopp i tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	11	828,1	838,7	490,1	494,9
Maskiner och inventarier	12	34,5	36,9	28,8	29,6
Finansiella anläggningstillgångar	13	17,4	17,1	79,3	73,5
Summa anläggningstillgångar		880,0	892,7	598,2	598,0
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	14	7,2	7,7	7,2	7,7
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd m.m.	15	0,8	1,2	0,8	1,1
Fordringar	16	91,8	88,7	80,9	73,6
Kassa, bank	17	185,0	153,9	185,0	153,9
Summa omsättningstillgångar		277,7	243,8	266,7	228,7
Summa tillgångar		1 164,8	1 144,2	872,1	834,4
EGET KARPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18	327,7	321,2	345,1	337,7
Resultatutjämningsreserv		34,8	34,8	34,8	34,8
Övrigt eget kapital		0,0			
Årets resultat		22,1	9,5	19,4	7,4
Summa eget kapital		384,6	365,6	399,3	379,9
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	73,3	57,6	72,6	56,9
Uppskjuten skatteskuld		3,8	1,2		
Andra avsättningar			0,0	0,0	0,0
Skulder					
Långfristiga skulder	20	386,3	357,2	238,6	252,4
Kortfristiga skulder	21	316,9	362,6	161,6	145,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 164,8	1 144,2	872,1	834,4
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Borgensåtagande kommunala bolag	22	334,7	278,4	283,9	278,4
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	23	201,2	198,9	201,2	198,9
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
Leasing					
Summa panter och ansvarsförbindelser		535,9	477,2	485,1	477,2

3.3 Kassaflödesanalys

Belopp i	Not	Kommunen	
		2023-12-31	2022-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat	18	19,4	42,2
	5,		
Avskrivningar	12	28,5	27,2
Avsättningar	19	15,7	4,3
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet</i>		63,6	73,7
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	16	-6,4	-20,7
Ökning/minskning förråd och varulager	15	0,3	0,4
Ökning/minskning kortfristiga skulder	21	15,6	1,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten		73,1	55,2
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förskott och lån till utomstående	16	-0,1	0,0
	11–		
Investering i materiella anläggningstillgångar	13	-20,9	-36,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11	0,0	0,1
Förvärv av finansiella tillgångar	13	-5,8	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-26,8	-36,6
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Utbetalt bidrag för investeringar	14	0,5	0,5
Amortering av skulder	20	-13,7	-12,0
Amortering av skulder för finansiell leasing	12	-1,9	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-15,1	-11,5
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR			
Utbetalning av bidrag till infrastruktur	14	0,5	0,5
Årets kassaflöde		31,1	7,2
Likvida medel vid årets början		153,9	146,7
Likvida medel vid årets slut		185,0	153,9

3.4 Noter

Not 1 Upplysningar om redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Surahammars kommun följer i allt väsentligt regelverket, avsteg i vissa fall nödvändiga förtydliganden redovisas nedan. Undantag redovisas under ”Avvikelser från redovisningsprinciper”.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform med mera. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, Redovisningsrådets rekommendationer samt Bokföringsnämndens allmänna råd. Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande för den sammanställda redovisningen.

Den sammanställda redovisningen utgår från RKR R16. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i det förvärvade bolaget elimineras vid förvärvstidpunkten, i redovisningen ingår endast kapital som intjänats efter förvärvet. Med proportionell konsolidering menas det att i redovisningen endast ingår en så stor del av företagens resultat- och balansräkning som svarar mot kommunens ägarandel.

Huvudregeln är att den sammanställda redovisningen omfattar bolag där kommunen har en ägarandel på minst 20 procent. Kolbäckådalens pensionsförbund har dock undantagits eftersom dess andel av kommunala koncernens omsättning och omslutning är obetydlig.

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Surahammars Hus AB 100 procent (Moderbolag) - Ramnäs Fastigheter AB (dotterbolag) Surahammars Kommunalteknik 100 procent

Eliminering av koncerninterna mellanhavanden har gjorts enligt väsentlighetsprincipen.

Intäkter

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Skatteintäkter redovisas det år som de skattskyldigas inkomst tas upp till beskattning och den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners decemberprognos i enlighet med RKR R2.

Under året har kommunen erhållit generellt bidrag ”utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden”, vilket intäktsredovisats enligt rekommendation från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Kostnader

Personalkostnader:

Periodisering av timlöner, övertid med mera görs inte då beloppen inte varierar så mycket mellan åren. Detta är ett avsteg från rekommendationen. Det innebär att kostnader för övertid, fyllnadstid, timlöner och andra ersättningar för december 2023 som betalas ut i januari 2024 redovisas som en kostnad i januari 2024. Motsvarande princip har gällt i många år och redovisningen innehåller därmed 12 månaders utfall. Kostnadseffekten mellan åren är 0,4 miljoner kronor exklusive sociala avgifter.

Semester- och övertidsskuld

Semester- och övertidsskuld är bokförd som en kortfristig skuld. Skuldförändringen bokas övergripande och inte mot någon nämnd.

Pensionsskuld

Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som avsättning och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse. Samtliga pensioner redovisas inklusive löneskatt med 24,26 procent, i enlighet med Rådet för kommunal redovisning RKR10.

KPA:s beräkningar utgör underlag. Avsättningen för pensioner värderas enligt gällande RIPS och de av Sveriges kommuner och regioners senast beslutade beräkningsgrunder. Värdering av pensionsförpliktelser till förtroendevalda görs enligt vid varje tidpunkt gällande Bilaga till RIPS

Periodisering av kostnader och intäkter

I årsredovisningen har periodiseringar av intäkter och kostnader skett för att ge en rättvisande bild av kommunens resultat. Kostnadsräntor, räntebidrag, intäktsräntor och retroaktiva löner har oavsett belopp periodiserats och belastar rätt redovisningsperiod

Skatteintäkter

Skatteintäkter innehåller utöver preliminära skattebetalningar som har kommit kommunen till godo under året också utfallet av den definitiva slutavräkningen för föregående år samt preliminär slutavräkning för innevarande år. Uppgifterna baseras på Sveriges kommuner och regioners (SKR) decemberprognos.

Osäkra kundfordringar

I årsredovisningen har kundfordringar bedömts och bokförs som osäkra när förfalldatum har passerats med sex månader. Undantag kan göras efter särskild bedömning av respektive förvaltning eller för de kundfakturor som har en pågående åtgärd i form av till exempel en avbetalningsplan

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar. Avskrivningar för samtliga anläggningstillgångar påbörjas samma år som objektet slutförs. Pågående projekt samt markreserv skrivs inte av.

Avskrivningstiden för olika typer av anläggningstillgångar fastställs med utgångspunkt från RKR:s skrift om avskrivningar men med egna bedömningar i vissa fall av tillgångarnas beräknade nyttjandetid. Avskrivningar beräknas enligt metoden linjär avskrivning på historiska anskaffningsvärden. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Maskiner och inventarier: 3, 5 och 10 år

Fastigheter och anläggningar: Komponentavskrivning

Fr.o.m. räkenskapsåret 2012 har erhållna investeringsbidrag bokförts som en förutbetalad intäkt och intäktsförs under anläggningens nyttjandetid (avskrivningstid).

Komponentindelning

Fr.o.m. räkenskapsåret 2014 tillämpas komponentindelning på nya anläggningstillgångar. Komponentindelning ger kommunen en bättre spegling av hur tillgångarnas värde successivt förbrukas. Det används när komponenterna är betydande och har väsentligt olika nyttjandeperioder.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Utgifter för löpande reparationer och underhåll redovisas som kostnader i driften.

Komponentindelning	Nyttjandeperiod
Fastighet/anläggningar	
Stomme/Grund	80-100år
Fasad	50-60 år
Tak	25-50 år
EL	30-40 år
Värme/Sanitet	30-40 år
Inre ytskikt	20-30 år
Install	20-40 år
Byggnadsinventarier	5-10 år
Vägar	
Toppbeläggning väg	15-35 år
Väggropp	75 år

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivningsmetod tillämpas. Avskrivningen påbörjas månaden efter att tillgången har tagits i bruk.

Interimsfordringar/skulder

Kundfakturor, upplupna intäkter och förutbetalda kostnader, som avser aktuell redovisningsperiod men är utställda efter uppföljningsperioden har redovisats som fordran och ingår därmed i resultatet. Leverantörsfakturor, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter, som avser aktuell redovisningsperiod men som är inkomna efter aktuell uppföljningsperiod har redovisats som skuld och belastar resultatet.

Driftsredovisning

Löner och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantprincipen. För de konton som ska belastas med sociala avgifter har det gjorts med **44,53** procent.

Gemensam central administration som ekonomi, personal, nämndsekreterare och utredare/utvecklare fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Kommunen tillämpar inte internhyror utan kostnader kopplade till lokaler som el, vatten och värme debiteras fullt ut på respektive fastighet, som återfinns under tekniska verksamheten.

De ekonomiska räkenskaperna har sedan helårsbokslut år 2022 bytts från tusentals kronor (tkr) till miljontals kronor (mkr).

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserv (RUR) redovisas som del av eget kapital i balansräkningen och kan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. För år 2023 har ingen avsättning och inte heller något uttag gjorts från resultatutjämningsreserven.

Avvikelser från redovisningsprinciper och rättelse av fel

Nothänvisning till kassaflödesanalysen gällande koncernen har ej gjorts

Periodisering av timlöner, övertid med mera görs inte då beloppen inte varierar så mycket mellan åren.

Ett generellt bidrag gällande ökad bemanning överfördes efter politiskt beslut från år 2022 till 2023 och har redovisats under Socialnämnden.

Rättelse av fel har gjorts för år 2022 i samband med att det upptäckts i samband med årsredovisning för år 2023.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Upprättandet av bokslut och tillämpning av redovisningsprinciper, baseras ofta på ledningens bedömningar, uppskattningar och antaganden som anses vara rimliga vid den tidpunkt då bedömningen görs. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer, som under rådande omständigheter anses vara rimliga. Resultatet av dessa används för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder, som inte annars framgår tydligt av andra källor. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet.

Inga väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar och antaganden på balansdagen bedöms kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Twister: Kommunen ligger i en pågående rättslig tvist gällande ett barnavårdsärende från 1960-talet. Bedömningen är att kommunen ska få ett gynnande beslut.

Leasingavtal

De leasingavtal som finns i Surahammars kommun gällande fordonsparken klassificeras som finansiell leasing och redovisas enligt RKR:s råd och anvisningar

Övriga noter och upplysningar

Surahammars kommun har i oktober 2015 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 295 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Surahammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Surahammars kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 497 734 686 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 506 147 430 kronor.

Betopp imkr

Kotn.111.unkonc.ern

Kommunen

	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	8,5	8,9	8,5	8,9
Taxor och skatter	46,6	48,3	17,6	15,9
Hyrer och arrenden	51,1	48,5	11,5	11,0
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	56,6	64,0	53,0	64,0
Offentliga bidrag (imposter)	0,2	0,2	0,-	0,-
Erbjudningsbidrag	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga bidrag	15,0	4,6	15,0	4,6
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	9,5	7,6	9,4	5,4
Realisationsvinster	0,0	0,7	0,0	0,7
Summa verksamhetens intäkter	187,8	173,0	115,4	110,9
* Not 11: Biljett- och bilbehållningens intäkter 2023-års bokslut				
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader (inkl. premiekostnader)	-449,3	-431,-	-445,-	-459,9
Pensionskostnader	-44,6	-30,3	-44,0	-9,6
Lämnade bidrag	-20,7	-18,1	-20,7	-18,1
Köp av huvud, verktyg	-105,8	-99,7	-105,8	-99,7
Lokal- och materialhyr samt övriga fastighetstaxor	-55,7	-54,8	-40,1	-39,7
Inköp av material och varor	-6,3	-9,4	-24,5	-6,4
Inköp av tjänster	-68,7	-59,0	-46,	-41,1
Bolagsskatt	-1,2	0,0	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-28,5	-25,1	-28,8	-25,3
Summa verksamhetens kostnader	-800,9	-747,5	-755,8	-705,8
* Not 10: Övriga verksamhetskostnader 2023-års bokslut				
Not 5 Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-42,4	-32,6	-22,6	-21,9
Avskrivningar maskiner och inventarier	-7,5	-6,8	-5,9	-5,0
Nedskrivning av anläggningstillgångar	-0,2	-0,4	0,0	0,0
Återföring nedskrivning av tillgångstillgångar	8,8	0	0	0,0
Summa avskrivningar	-41,3	-39,8	-28,5	-27,2
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär inkomstskatt	514,8	487,5	514,8	487,5
Preliminär sluträkning innevarande år	7,9	11,8	,9	11,8
Sluträkningsskillnad för året	2,6	-	-6	3,0
Summa skatteintäkter	525,3	502,5	525,3	502,5
Not 7 Generella statsbidrag och utjämningsbidrag				
Inkomstutjämningsbidrag	141,7	136,-	141,	136,2
Kostnadsutjämningsbidrag	-4,6	-11,0	-4,6	-11,0
Reguleringsbidrag	27,9	27,9	27,9	27,9
Kommunal fastighetsavgift	25,4	24,6	25,4	24,6
Bidrag för LSS-utjämningsbidrag	-18,3	-14,8	-18,3	-14,8
Övriga generella bidrag från staten	0,0	1,	0,0	1,7
Summa Generella statsbidrag och utjämningsbidrag	167,7	164,4	167,7	164,4
Not 8 Finansiella intäkter				
Intäkter från tillfälliga investeringar	0,0	0,5		
Intäkter på lån och andelar	0,-	0,3	0,2	0,3
Ränteförklarade intäkter	5,2	0,7	4,8	0,6
Gebyter och avgifter	0,0	0,4	0,4	0,4
Övriga finansiella intäkter	0,1	0,1	0,0	0,1
Summa Finansiella intäkter	5,5	2,0	5,5	1,4
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	-16,3	-8,6	-5,0	-4,4
Finansiell kostnad, förändring av premieavsettlingar	-5,-	-1,0	-5,2	-1,0
Övriga finansiella kostnader	-0,5	-0,	0,2	-0,

Noten har omarbetats i samband med 2023 års bokslut

Sum..111.a Finansiella kostnader

-22,0

-10,3

-10,3

-4,1

Belopp i mkr	Kommunenkoncern		Kommunen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 11 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	1 500,7	1 333,4	949,6	792,9
Inköp	4,5	7,1	2,4	
Försäljningar		-0,3		-0,1
Utrangeringar		3,2		
Överföringar	16,1	157,3	0,4	156,8
Utgående anskaffningsvärde	1 521,3	1 500,7	952,4	949,6
Ingående ack. Avskrivningar	-648,4	-616,0	-471,3	-449,3
Försäljningar		0,1		
Årets avskrivningar	-33,6	-32,5	-22,6	-21,9
Utgående ack. Avskrivningar	-682,0	-648,4	-493,8	-471,3
Ingående ack. Nedskrivningar	-45,7	-43,7		
Årets nedskrivningar / återföringar	-0,2	-0,4		
Utgående ack. nedskrivningar	-45,8	-44,1		
Utgående redovisat värde	793,4	808,3	458,5	478,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)			20,5	21,5
* Noten har rättats för 2022				
Pågående ny-, till- och ombyggnad				
Ingående anskaffningsvärde	30,4	163,7	16,6	154,6
Inköp	28,6	37,9	23,7	28,3
Överföring till annat slag av tillgång ack. Värden	-14,5	-153,3	-4,1	-148,5
Överföring till annat slag av tillgång årets utfall	-6,7	-17,9	-1,5	-17,9
Utrangeringar	-3,1		-3,1	
Utgående redovisat värde	34,7	30,4	31,6	16,6
Not 12 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	131,1	112,2	96,4	78,5
Inköp	4,0	1,1	4,0	
Försäljningar		-0,4		
Utrangeringar		-0,1		-0,1
Överföringar	1,1	18,2	1,1	18,0
Utgående anskaffningsvärde	136,2	131,1	101,4	96,4
Ingående ack. Avskrivningar	-94,2	-87,6	-66,8	-61,6
Försäljningar		0,2		
Utrangeringar		0,1		0,1
Överföringar				
Årets avskrivningar	-7,5	-6,9	-5,9	-5,2
Utgående ack. Avskrivningar	-101,7	-94,2	-72,7	-66,8
Ingående ack. Nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	34,5	36,9	28,8	29,6
Därav finansiell leasing	7,2	6,8	7,2	6,8
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)			6,2	6,9

Belopp i mkr	Konununenkoncern		Konununen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar				
Aktier				
Surahammars hus Förvaltnings AB	0,0	0,0	44,2	39,2
Surahammars Kommunal Teknik AB	0,0	0,0	18,3	18,3
Ranmäns Fastigheter AB	0,0	0,1	0,0	0,0
Inera	0,0	0,0	0,0	0,0
Ko11111mlassurans syd	0,7	0,7	0,7	0,7
Energikontoret i Ivälardalen AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Andelar				
Surahammars Folkets Hus	1,0	1,0	1,0	1,0
Övriga	0,2	0,5	0,0	0,0
Uppskjutna skattefordringar	0,4	0,4		
Summa aktier och andelar	2,3	2,7	64,2	59,2
Långfristig utlåning				
Folkets Hus Sumhall1111ar	5,7	5,7	5,7	5,7
Ko11111m:iinvest	6,0	5,2	6,0	5,2
Ko11111m:iinvest insatskapital	1,2	1,2	1,2	1,2
Vafab Iviljöö AB	2,2	2,2	2,2	2,2
Summa lånruistig utlåning	15,1	14,3	15,1	14,3
Summa finansiella anläggningstillgångar	17,4	17,1	79,3	73,5
Not 14 Bidrag till statlig infrastruktur				
Bidrag till statlig infrastruktur Citybanan				
Totalt bidrag	12,8	12,8	12,8	12,8
Ack. Upplösning	-5,7	-5,1	-5,7	-5,1
varav årets upplösning	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Utgående redovisat värde	7,2	7,7	7,2	7,7
*Noten luv rättats för 2022				
Not 15 Förråd m.m.				
Ko11111mlens lager	0,8	1,2	0,8	1,1
Utgående redovisat värde	0,8	1,2	0,8	1,1
* Noten har omarbetats i samband med 2023 år, bokslut				
Not 16 Fordringar				
Kml1dfordri.ngar	13,0	6,6	11,0	4,6
Ko11111mlalska ttefordrmgar	22,3	37,1	22,3	26,6
Övriga kortfristiga fordringar	39,9	32,7	33,5	32,7
Övriga förntbetalda kostnader och upplupna intäkter	16,6	12,4	14,0	9,7
Utgående redovisat värde	91,8	88,7	80,9	73,6
* Noten har rättats för 2022				
Not 17 Kassa, bank				
Bank och kassa	185,0	153,9	185,0	153,9
Utgående redovisat värde	185,0	153,9	185,0	153,9
Not 18 Eget kapital				
Övrigt eget kapital	362,5	356,0	379,9	337,7
Varav resultatjämningsresen,	34,8	34,8	34,8	0,0
Årets resultat	22,1	9,5	19,4	42,2
Utgående redovisat värde	384,6	365,6	399,3	379,9
*Noten har omarbetats i samband med 2023 års bokslut				

Belopp i mtkr	Kommunenkoncern		Kommunen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 19 Ingående avsättning *)	53,1	48,6	52,3	48,0
Ny intjänad pension, varav	10,0	4,2	10,0	4,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,1	1,0	4,1	1,0
Pension till efterlevande	0,5	0,0	0,5	0,0
Övrig post	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring löneskatt	3,1	0,9	3,1	0,9
Årets utbetalningar	-1,8	-1,6	-1,8	-1,6
Utgående avsättning	69,0	53,1	68,3	52,3
<i>*) Justering gjord 211231 ändrat underlag KPA</i>				
Ingående avsättning Kommunalförbund	4,6	4,6	4,6	4,6
Årets ändring	-0,3	-0,1	-0,3	-0,1
Utgående avsättning	4,3	4,6	4,3	4,6
Aktualiseringsgrad	96%	96%	96%	96%
Not 20 Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut				
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	392,4	353,0	244,8	248,2
Långfristig leasingkuld	2,7	4,4	2,7	4,4
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	3,1	3,3	3,1	3,3
Övriga långfristiga skulder	-11,9	-3,5	-11,9	-3,5
Utgående redovisat värde	386,3	357,2	238,6	252,4
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	-	-	1,95	0,94
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	-	-	4%	11%
1-3 år	-	-	12%	4%
3-5 år	-	-	39%	40%
5-10 år	-	-	12%	22%
över 10 år	-	-	34%	23%
<i>* Noten har omarbetats i samband med 2023 års bokslut</i>				
Not 21 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	172,2	218,0	35,4	15,9
Leverantörsskulder	41,6	35,7	35,9	28,3
Moms och punktskatter	0,8	0,5	0,0	0,0
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	8,0	8,0	7,8	7,9
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	34,3	33,0	34,0	32,5
Upplupna pensionskostnader	21,2	21,8	21,2	21,8
Övriga kortfristiga skulder	5,2	5,9	5,2	5,9
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33,5	39,6	21,9	32,9
Utgående bokfört värde	316,9	362,6	161,6	145,2
<i>* Noten har omarbetats i samband med 2023 års bokslut</i>				

Belopp i mkr	Kommunenkoncern		Kommunen	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Not 22 Pantner och därmed jämförliga säkerheter				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Ramnäs Fastigheter	13,3	13,5	13,3	13,5
Surahammars Hus Förvaltnings AB	209,4	150,4	158,6	150,4
Surahammars Kommunalteknik AB	78,0	79,3	78,0	79,3
Kommunalförbund	23,9	24,9	23,9	24,9
Övriga borgensförbindelser				
Övriga företag/ föreningar	10,1	10,2	10,1	10,2
Utgående bokfört värde	334,7	278,4	283,9	278,4
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna och avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	198,9	207,2	198,9	207,2
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13,2	4,9	13,2	4,9
Övrig post	-0,7	-1,1	-0,7	-1,1
Årets utbetalningar	-10,6	-10,5	-10,6	-10,5
Förändring av löneskatt	0,5	-1,6	0,5	-1,6
* Noten har rättats för 2022				
Utgående bokfört värde	201,2	198,9	201,2	198,9
Not 24 Leasing				
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	7,4	8,2	7,4	8,2
Nuvärde minimileaseavgifter	5,5	7,2	5,5	7,2
Därav förfall inom 1 år	3,1	0,1	3,1	0,1
Därav förfall inom 1-5 år	2,3	7,1	2,3	7,1
Därav förfall senare än 5 år	0	0,0	0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0	0,0	0	0,0
Not 25 Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	0,2	0,2	0,2	0,2
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0,6	0,5	0,0	0,0
Förtroendevalda revisorer	0,1	0,1	0,1	0,1
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,9	0,8	0,3	0,3
Kostnad för övrig revision	0,3	0,3	0,3	0,3
Sakkunnigt biträde	0,2	0,2	0,2	0,2
Förtroendevalda revisorer	0,1	0,1	0,1	0,1
Total kostnad för revision	1,3	1,1	0,7	0,6

3.5 Driftsredovisning

Kommunens driftsredovisning beskriver hur nämnder och styrelser under året har hanterat de medel man fått för att utföra sina uppdrag och är en viktig del i den finansiella kontrollen. En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelse och nämnder klarar av att bedriva sin verksamhet inom givna ramar.

Driftredovisning 2023	Intäkter			Kostnade			Nettokostnad			Budget netto	Budgetavvikelse	Budgetavvikelse	
	Innev.år	Budget	Fg år	Innev.år	Budget	Fg år	Innev.år	Budget	Fg år	Innevarande år		Intäkter	Konstnad
Styrelse - Nämnd													
Kommunstyrelsen	35,5	31,0	31,9	-196,8	-193,9	-173,1	-161,3	-163,0	-141,2	-163,0	1,7	4,6	-2,9
Kommunstyrelseförvaltningen	4,2	3,3	2,7	-36,1	-34,5	-28,8	-31,8	-31,1	-26,1	-31,1	-0,7	0,9	-1,6
Politisk verksamhet	0,0	0,0	0,3	-4,5	-4,6	-5,0	-4,5	-4,6	-4,7	-4,6	0,1	0,0	0,1
Revision	0,0	0,0	0,0	-0,7	-0,6	-0,6	-0,7	-0,6	-0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0
Köp av verksamhet & bidrag	0,0	0,0	0,0	-23,5	-22,5	-22,6	-23,5	-22,5	-22,6	-22,5	-1,0	0,0	-1,0
Tekniska verksamheten	30,0	27,0	28,9	-119,1	-114,4	-116,1	-89,0	-87,4	-87,2	-87,4	-1,6	3,1	-4,7
Kultur, Fritid o Turism	1,2	0,7	0,0	-13,0	-12,3	0,0	-11,8	-11,6	0,0	-11,6	-0,2	0,5	-0,7
Ks reservfond	0,0	0,0	0,0	0,0	-5,1	0,0	0,0	-5,1	0,0	-5,1	5,1	0,0	5,1
Barn- och bildningsnämnden	33,6	28,5	32,9	-269,7	-260,1	-261,4	-236,1	-231,6	-228,5	-231,6	-4,5	5,1	-9,6
Central administration	28,5	25,8	26,5	-44,2	-38,7	-42,4	-15,6	-12,9	-15,8	-12,9	-2,7	2,7	-5,5
Förskola	0,6	0,0	1,0	-59,6	-58,9	-57,2	-59,0	-58,9	-56,2	-58,9	-0,1	0,6	-0,7
Skola	1,3	0,3	3,1	-108,6	-108,9	-99,2	-107,3	-108,6	-96,0	-108,6	1,3	1,0	0,3
Kultur och Fritid	0,0	0,0	1,2	0,0	0,0	-11,0	0,0	0,0	-9,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Gymnasie, Sär vux, Komvux	3,1	2,3	1,1	-57,4	-53,6	-51,7	-54,3	-51,2	-50,6	-51,2	-3,1	0,7	-3,8
Socialnämnden	44,2	21,7	45,5	-264,8	-235,7	-256,1	-220,6	-214,0	-210,6	-214,0	-6,6	22,5	-29,1
Individ- och familjeomsorgen	7,7	4,9	10,8	-59,9	-51,1	-52,8	-52,2	-46,2	-42,0	-46,2	-6,0	2,8	-8,8
Äldre- och funktionshindrade	36,5	16,8	34,7	-204,9	-184,6	-203,3	-168,4	-167,7	-168,6	-167,7	-0,6	19,7	-20,3
Bygg- och miljönämnden	2,2	1,3	1,3	-9,4	-9,3	-9,0	-7,2	-8,0	-7,6	-8,0	0,8	0,9	-0,1
Bygg- och miljönämnden	1,5	0,6	0,7	-6,1	-5,4	-6,7	-4,6	-4,8	-5,9	-4,8	0,2	0,9	-0,6
Miljö- och hälsoskydd	0,7	0,6	0,6	-3,3	-3,9	-2,3	-2,7	-3,2	-1,7	-3,2	0,5	0,0	0,5
Finansförvaltningen	722,0	700,9	692,9	-77,3	-70,8	-63,0	644,7	630,1	630,0	630,1	14,5	21,1	-6,5
Kommunens finansförvaltning	722,0	700,9	692,9	-77,3	-70,8	-63,0	644,7	630,1	630,0	630,1	14,5	21,1	-6,5
Årets resultat							19,4			13,6	5,8		

*) Kommunstyrelseförvaltningen innehåller alla verksamheter som arbetar centralt administrativt med personal, ekonomi, utredningar, nämnder, kommunikation, IT och inköp, krisberedskap, näringsliv och kultur- och turism.

Kommunstyrelsen

Totalt sett är utfallet för verksamheterna inom Kommunstyrelsen 161,3 miljoner kronor januari-december, exkl. semesterlöneskulden på 0,4. Utfallet har en positiv avvikelse om 1,7 miljoner i jämförelse med inlagd budget. Inom styrelsen uppvisar dock de olika verksamheterna både negativa och positiva budgetavvikelser. Jämförelse med samma period föregående år är svår då verksamhetsflytt skett mellan Kommunstyrelsen och Barn- och bildningsnämnden gällande gymnasieverksamheten samt kultur-fritid- och turism verksamheterna.

Under året har kommundirektören initierat ett antal stora utredningar, som initialt belastar ekonomin, under central förvaltning, men kommer på sikt att generera mer intäkter, bättre styrning, kostnadsoptimering samt förhoppningsvis mer inflyttning till kommunen med både invånare och företagare.

Från och med oktober månad skedde övergång av löneenheten från kommunens centrala förvaltning till Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF). I samband med detta uppstod en engångskostnad på 1,0 miljoner kronor för att erhålla ett flertal nya IT-funktioner kopplat till personalsystemet samt anpassning till övriga medlemmar i förbundet. Under slutet av året.

Ytterligare en bidragande orsak till underskottet inom centrala förvaltningen var utbetalningen av ett skadestånd som utbetalades under senhösten. Detta efter att en överenskommelse kommit till stånd gällande en byggnadstvist som kommunen haft under ett antal år.

När det gäller köp av verksamhet har främst kostnaderna som kommunen betalat för kollektivtrafik blivit betydligt högre än budgeterat. Främsta bidragande orsaken är att tillköp för den särskilda trafiken har behövts göras under året. Samtidigt har kostnaderna gällande drivmedel- och index fortsatt varit höga.

Det största underskottet om 3,9 miljoner kronor återfinns inom verksamheten gator och vägar. Både kostnaderna för vinterväghållningen och gatubelysningen blev betydligt dyrare än budgeterat. Ytterligare en bidragande orsak är att anläggningsarbeten i form av asfaltering var nödvändiga att göras bland annat asfaltering av Gjutargatan. När det gäller fastighetsverksamheten har den fortgått enligt plan och budget under året. Överskottet som uppvisas härleds till elstödet som staten betalade ut under hösten.

Barn- och bildningsnämnden

Totalt sett uppvisar Barn- och bildningsnämnden en negativ budgetavvikelse med 4,5 miljoner kronor. När det gäller de högre intäkterna beror de främst på att nämnden erhållit cirka 1 miljon i statsbidrag som inte var budgeterade.

Innevarande års kostnader är 9,6 miljoner högre än budgeterat där de två främsta orsakerna är de betydligt högre kostnaderna för elever i gymnasieskolan då budgeten delvis var låg och sedan att gymnasiepriserna höjdes i två omgångar under år 2023. Även skolskjutskostnaderna ökade markant då extra köp gjordes för turer till elever som inte kan utnyttja de befintliga skolskjutsarna eller gick på specialskolor där ensamåkning har krävts.

Socialnämnden

Totalt sett uppvisar Socialnämnden en negativ budgetavvikelse med 6,6 miljoner kronor. Intäkterna blev betydligt högre än budgeterat vilket kan härröras till att nämnden sökte och erhöll mer riktade statsbidrag än vad som räknades med då budgeten fastställdes men även kostnaderna är högre då de riktade bidragen var för att öka bemanningen inom vården. Individ- och familjeomsorgens resultat överskrev det budgeterade med 7,6 miljoner kronor och det gäller placeringskostnader för barn- och ungdomar.

Bygg- och miljönämnden

Utfallet för 2023 visar ett positivt resultat på 0,8 mkr. Det positiva resultatet grundar sig främst på högre intäkter än budgeterat. Ser vi till nämndens olika delområden ligger personal, miljö samt bygg med ett positivt utfall, medan plan har ett negativt utfall. Att kostnaderna blev högre än budgeterade beror på licenskostnader.

3.6 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (mkr)

Utgifter sedan projektens start

Varav: årets investeringar

Färdigställda projekt	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad totalavgift	Akkumulerat utfall	Avvikelse totalt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Summa färdigställda projekt	5,6	5,6	0,0	3,1	4,1	-1,2
Kommunstyrelsen inkl Tekniska utskottet	2,9	2,9	0,0	2,1	2,4	0,0
91205 Nödvattencontainer	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
92211 Gatubelysning	0,5	0,5	0,0	0,0	0,1	0,0
92214 Belysning klassrum Starbäckskolan	0,2	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0
92302 Belysning ishall	0,7	0,7	0,0	0,7	0,7	0,0
92306 Asfalt	1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0
92309 Brandsystem Hammarskolan	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
92311 Paviljong	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Barn- och bildningsnämnden	1,2	1,1	0,0	0,7	0,9	0,0
96202 Förskolan	0,5	0,5	0,0	0,0	0,3	0,0
96300 Hammarskolan inventarier	0,3	0,2	0,0	0,3	0,2	0,0
96301 Inventarier Ångsgården	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
96302 Starbäcksskolan inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
96303 Tuppkärsskolan och ugglan	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
96304 Nytorpskolan	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
96306 Övrigt centralt & IT	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
96307 Inv. Virsboskolan	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	1,5	1,5	0,0	0,3	0,8	-1,2
97000 Nyckelfritt (del av)	1,2	1,2	0,0	0,0	0,5	-1,2
97301 Hjälpmedel	0,3	0,3	0,0	0,3	0,3	0,0
Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalavgift	Akkumulerat utfall	Avvikelse totalt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Summa pågående projekt	68,9	31,6	0,3	27,6	19,7	0,2
Kommunstyrelsen inkl Tekniska utskottet	66,8	30,3	0,0	26,6	18,5	0,0
99901 Kommunhuset	19,0	5,6	0,0	0,0	0,1	0,0
91203 Reservkraft	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
91204 Familjecentral	1,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0
91206 Brandåtgärder Österängen	2,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
92209 Besiktningstågärder gymnastikhallar	0,3	0,5	0,0	0,0	0,3	0,0
92113 Förstudie nya skolan	1,0	1,0	0,0	0,0	0,2	0,0
92010 Kök Källbo/Österängen	30,0	17,7	0,0	19,0	12,7	0,0
92203 Renovering gymnastikhall Virsbo	0,6	0,6	0,0	0,0	0,2	0,0
92215 Tillgänglighetsanpassning badhuset	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
92300 Laddstolpar	0,4	0,3	0,0	0,4	0,3	0,0
92301 Virsbo brandstation*	0,7	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
92303 Åtgärder efter inspektion skolor	2,5	0,3	0,0	2,5	0,3	0,0
92304 Hammarskolan förändring av klassrum	0,7	0,5	0,0	0,7	0,5	0,0
92305 Tillgänglighetsanpass campingbadet	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
92307 Gatubelysning	0,5	0,1	0,0	0,5	0,1	0,0
92310 Ångsgården tillagningskök	0,7	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
92312 Säkerhetsåtgärder Bäckhammarskolan	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
91300 IT-system	1,5	1,1	0,0	1,5	1,1	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
91301 Fastighet 9:1 öster rv 66 **	0,0	1,2	0,0	0,0	1,2	0,0
91302 Stavtorpet ***	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Barn- och bildningsnämnden	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2
96305 Bäckhammarskolan	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
96308 Skogsgläntan	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
96309 Galaxen	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialnämnden	1,8	1,2	0,0	0,7	1,1	0,0
97000 Nyckelfritt (del av)	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
97201 Stådet tak och parkering	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
97300 Lifecare	0,7	1,1	0,0	0,7	1,1	0,0

Investeringsbudget 2023 uppgår till totalt 30,7 mkr, varav 0,7 mkr är direktinvestering i Virsbo brandstation utöver beslutad budget 2023. Fördelning av budget mellan nämnder förhåller sig enligt nedan.

Budget 2023	Belopp i mkr
Kommunstyrelsen*	28,7
Barn- och bildningsnämnden	1
Socialnämnden	1
Summa	30,7

* I Kommunstyrelsen investeringsbudget ingår även Tekniska utskottet vars investeringsbudget uppgår till 26,5. I kommunstyrelsens budget för investeringar finns även 0,7 mkr beslutade utöver fastställd budget. Det är en direktinvestering i fastighet för extern hyresgäst och har full inkomsttäckning från start.